

Petak, 14. mart 2008.

Svedokinja P-136

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.03 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospođo sekretarko, molim vas, najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Ovo je *Predmet IT-6-90-T, Tužilac protiv Gotovine, Čermaka i Markača.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko. Imam tri manja pitanja. Prva stvar, gospođa sekretarka je juče koristila metod obeležavanja dokaza kojima se pravila razlika između jednog i drugog tima Odbrane. Koliko sam ja shvatio, to je greška, jer dokazni predmeti Odbrane treba da počnu sa slovom D i onda dobiju brojeve. Ne pravi se nikakva razlika između Odbrane gospodina Gotovine ili gospodina Čermaka ili gospodina Markača, jer su ovi predmeti spojeni. Prema tome, 1D1 i 1D2 sada su promenjeni u D1, D2, D3. To je od sada sistem obeležavanja brojevima. Druga stvar, pozivam strane da razmotre kada smo jedan broj dokaznih predmeta juče uveli pod pečatom, da li je bilo potrebe da se tako uradi. Da li imamo o tome bilo kakav izveštaj? Kao prvo. Obraćam se svima, ali prvo vama gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Dobro jutro, gospodine predsedavajući. Mi se nismo još sastali sa Odbranom ali pogledali smo dokazne predmete i svakako možemo da kažemo da dokazni predmeti P8, P9, P10 i P12 mogu da se uvedu kao javni dokumenti, dakle ne pod pečatom. A pogledaćemo mogućnost redigovanja preostalih dokumenata, osim izjava svedoka. Za njih nam treba više vremena.

SUDIJA ORIE: Onda pozivam timove Odbrane, jer zaštita svedoka je odgovornost svih nas i dužnost svih nas - da se izjasne da li se slažu da dokazni predmeti P8, P9, P10 i P12 budu uvedeni kao javni dokumenti, da se sa njih skine pečat? Molim vas, pogledajte to i obavestite nas nakon prve pauze da li imate drugačije mišljenje od Tužilaštva. I na kraju, jedno pitanje koje se tiče svedokinje. Svedokinjo P-136, ja sam dobio poruku u kojoj vi pitate da li ćete da dobijete mogućnost da iznesete još neke dodatne detalje za koje mislite da će da pomognu Pretresnom veću i tražite da vam se to omogući na kraju vašeg svedočenja. Mi ćemo da vam pružimo tu mogućnost. Onda, gospodine Kehoe, da li ste...

ADVOKAT KEHOE: Oprostite, časni Sude.

(*Odbrana se savetuje*)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, da li ste spremni da nastavite sa vašim unakrsnim ispitivanjem?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Još jedno pitanje. Ako bi se izneli dodatni detalji, ja bih svakako želeo...

SUDIJA ORIE: To se podrazumeva, ako je reč o suštinskim stvarima i ako se ukaže potreba za dodatnim ispitivanjem svedoka, vi ćete imati mogućnost.

ADVOKAT KEHOE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Dobro jutro, gospodine predsedavajući, dobro jutro časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE – NASTAVAK

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro jutro gospođo.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se na ekran stavi ovaj dokazni predmet Tužilaštva po *Pravilu 65ter*, broj 06492.

SUDIJA ORIE: Ako nameravate da ga uvedete u spis, možda biste već sada mogli da zamolite gospođu sekretarku da mu dodeli broj.

ADVOKAT KEHOE: Da li možete da dodelite broj, zato što ćemo zapravo zatražiti uvođenje u spis?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D5, obeležen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Ako bismo sada mogli da obratimo pažnju na drugu stranicu tog dokumenta, negde oko polovine druge stranice možete da vidite "Hitna, hitna, hitna informacija". I ako bismo mogli da uvećamo taj konkretni deo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospođo svedokinjo, ako mogu da vas zamolim, da pod ovim naslovom "Hitna, hitna, hitna informacija"...

ADVOKAT KEHOE: I za zapisnik, ovo je dokument koji su sačinili vojni posmatrači Ujedinjenih nacija [United Nations Military Observers-UNMO] 4. avgusta 1995. godine u 16.10 časova.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste nam rekli juče da je vaš dečko došao na kapiju otprilike u 15.00 časova da vas vidi. Ovde pod brojem 1 piše da je 4. avgusta u 15.15 časova "Štab Sektora Jug bio blokiran od strane Vojske Republike Srpske Krajine. Postavljene su protivtenkovske mine na glavnom putu za Knin oko 100 metara od kapije Glavnog štaba." Gospođo svedokinjo, da li je vaš dečko bio deo grupe Vojske Republike Srpske Krajine, koja je imala zadatku da postavi mine na put?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne, definitivno ne. On je došao sa položaja noseći ranjenog druga. Bio je sav krvav. Znači, nosio je svog ranjenog druga do grada i došao je... mi smo na kapiji bili desetak minuta. Granata je pala vrlo blizu i *security officer* je tražio da se ja vratim u sklonište.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste primetili te mine koje su postavljene u blizini baze Ujedinjenih nacija?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja sam bukvalno ležala na kapiji. Nisam imala vremena da razgledam okolo.

ADVOKAT KEHOE: Možemo li da pređemo vrlo kratko na privatnu sednicu?

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Molim da pogledamo prvu stranicu ovog dokumenta, koji je sada dokazni predmet Odbrane broj D5 i to paragraf broj 6.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, juče smo govorili o Potkonju i rekao sam časnim sudijama da će da prezentiram osnov za to, ako pogledamo paragraf broj 6.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "Tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija Potkonje još uvek nije evakuisan u komandu. Oklopnim transporterima pretile su snage Vojske Republike Srpske Krajine. U toku su pregovori, kako bi se kasnije oni izvukli. Prema našem izveštaju, tim u Potkonju je siguran i bezbedan na njihovoj lokaciji. Vlasti hrvatske vojske su već obaveštene o koti na kojoj se nalazi tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. U toku je granatiranje Knina. Javljen je da je Gospić pod teškim granatiranjem od 15.25 časova." Gospođo svedokinjo, juče ste rekli Pretresnom veću da vi ne znate ništa o tome da su snage Vojske Republike Srpske Krajine pretile timu vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Potkonju, 4. avgusta. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne znam, iako sam poslije često radila za njih, pa mi je čudno da mi nisu to ispričali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo na neka od pitanja o kojima smo govorili juče i želeo bih da vam skrenem pažnju na jedno pojašnjenje o ubistvima do kojih je došlo u gradu Kninu. Osobe su bile Ilija i Mile Milivojević.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, molim vas da li možete da uputite Pretresno veće...

ADVOKAT KEHOE: Da, da, časni Sude. To je bilo...

SUDIJA ORIE:... na stranicu i brojeve, jer traženje Potkonja u jučerašnjem transkriptu ne pomaže mi.

ADVOKAT KEHOE: Hteo sam to da uradim, časni Sude, samo sam čekao da se završi prevod. To je prva izjava. Mislim da je to druga izjava na 7. stranici...

SUDIJA ORIE: Takođe ste se pozvali na jučerašnje svedočenje. Želeo bih da nam kažete broj stranice i koji je red.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Upravo sam hteo da nastavim tamo gde smo stali tokom jučerašnjeg svedočenja, umesto da se vraćam na određenu činjenicu u okviru tog svedočenja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, rekli ste nam da ste otišli u područje gde su živeli Ilija i Mile Milivojević, 11. avgusta 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I te dve osobe su bile mrtve sa ranama od sačmara u glavama. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja sam tamo išla u kuću pored njihove kuće da bismo našli smještaj za stanicu posmatrača... UN vojnih posmatrača. Žena nam je prijavila da se nalazi tijelo jednog muškarca. Mi smo odmah pozvali press kancelariju, UN civilnu policiju. Ja sam stajala na vratima ali nisam ušla u kuću, zato što mi je bilo jako loše. Nisam vidjela ta dva tijela lično.

TUŽILAC WAESPI: Gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Da?

TUŽILAC WAESPI: Samo jedna ispravka. U transkriptu piše "rane od sačmara" dok je u izjavi svedokinja na 7. stranici rekla "rane od puščanog metka".

SUDIJA ORIE: Da. To nije sasvim isto ali čini se da ne stvara veliku zabunu. Molim vas da nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodo, dozvolite da vam prvo pokažem...

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da pogledamo dokument koji nosi oznaku ERN od broja 1D00302 do broja 1D00303.

SUDIJA ORIE: Da li je potreban broj za dokazni predmet, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. To bi trebalo da bude...

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D6, obeležen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovde navedena šesta osoba je Ilija Milivojević...
SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Hm...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ima određeni identifikacioni broj KN01/420.
Da li vidite to?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da. Vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da skrenem vašu pažnju na dokument koji nosi oznaku ERN od 1D00299 do 1D00301.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D7, obeležen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko.

TUŽILAC WAESPI: Gospodine predsedavajući?

SUDIJA ORIE: Da?

TUŽILAC WAESPI: Prvo, ovaj prethodni dokazni predmet Odbrane broj D5 nije bio na spisku dokumenata koji su nam najavljeni. To je jedan dokument Tužilaštva, ali nemamo problem s tim. Drugo pitanje, pre nego što prodiskutujemo o dokumentu, bilo bi dobro da se objasni o čemu je reč i takođe ne vidim prevod na engleski jezik prethodnog dokumenta koji je sada dokazni predmet Odbrane broj D6.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, to je dokument koji mi imamo u ovom trenutku, on je na BHS-u... prilično je očigledno, radi se o nizu dokumenata koje smo dobili od Ujedinjenih nacija i tiču se obdukcija koje su obavljene. Jedna od ove dve osobe, Ilija, pod brojem 6, Ilija Milivojević, vidimo da nosi identifikacioni broj KN01/420 i to odgovara izveštaju o obdukciji koje je dostavilo Tužilaštvo i koje je sada obeleženo kao dokazni predmet Odbrane broj D7, obeležen u svrhu identifikacije. A na prvoj strani u gornjem levom uglu vidimo, ako bismo mogli da boldiramo, molim vas, pri vrhu stranice, vidimo da se isti broj predmeta slaže sa imenom Ilije Milivojevića.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: U redu.

SUDIJA ORIE: To je jasno. Govorili ste nam o spisku a sada o izveštaju sa obdukcije. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste rekli Tužilaštvu da su ti ljudi imali rane od puščanog metka u glavi. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da. I ja sam stajala pred vratima, znači, njihove kuće. Sjećam se mirisa tijela u raspadu. Bilo mi je jako loše. Nisam mogla da uđem. Ali su tu bili pripadnici UN-a koji su mi rekli šta se nalazi unutra, da ne treba da ulazim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da pogledamo malo niže tu stranicu u dokaznom predmetu Odbrane broj D7 za Iliju Milivojevića i pogledajte uzrok smrti. Ono što je ovde napisano a to je napisao lekar koji je vršio obdukciju i kaže: "Po mojoj proceni uzrok smrti KN01/420 nije utvrđen prilikom obdukcije."

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja vam još jednom kažem šta je meni rečeno. Ja nisam vidjela tijela.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu da uputim Pretresno veće na nekoliko paragrafa u rezimeu gde piše: "Samo *antemortem* povrede identifikovane na kosti su pojedinačna frakturna na desetom rebru sa leve strane bez bilo kojih specijalnih karakteristika." Nije jasno koliko je to važno. "U nedostatku mekog tkiva nijedna značajna patološka povreda nije utvrđena i ostao je neutvrđen uzrok smrti. Nikakvi drugi značajni nalazi nisu utvrđeni". Časni Sude, mi, naravno, nudimo na usvajanje dokazne predmete Odbrane D6 i D7 i naravno, dostavićemo u odgovarajuće vreme i prevod.

SUDIJA ORIE: Da. Obezbedite bez odlaganja.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Imate li prigovor, gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Nemamo, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: To uključuje i dokazni predmet Odbrane broj D5?

TUŽILAC WAESPI: Svakako, časni Sude. To je original na engleskom jeziku.

SUDIJA ORIE: Da. Znači, dokazni predmeti D5, D6 i D7 su primljeni u spis. D6 i D7 pod uslovom da ubrzo uslede prevodi na engleski jezik.

ADVOKAT KEHOE: Gospođo sekretarko, ako bi mogli brzo da se vratimo natrag... izvinjavam se, izvinjavam se. Gospođo sekretarko, ako bismo mogli da se vratimo na dokazni predmet Odbrane broj D6.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u dokaznom predmetu Odbrane broj D6, pod brojem 7 je Milan Milivojević i identifikacioni broj je KN01/421. Da li vidite to, gospođo svedokinjo?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da sada skrenemo našu pažnju... ako mogu... to je dokument koji nosi oznaku ERN od 1D00306 do 1D00308.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D8, obeležen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospođo, možete ponovo da vidite ako pogledamo broj predmeta u gornjem levom uglu na ovom dokumentu Ujedinjenih nacija vidi se da je broj predmeta KN01/421, što je identifikacioni broj Milana Milivojevića u dokaznom predmetu Odbrane broj D6. Još jednom ako pogledamo dole na uzrok smrti: "Uzrok smrti: moj zaključak je da uzrok smrti u slučaju KN01/421 nije utvrđen". Ako pogledamo prethodne paragrafe u rezimeu kada je reč o povredama: "Povrede kosti na desnoj strani lica i u delu ramena pokazuju značajne karakteristike *post-mortem antefactual* povrede.

SUDIJA ORIE: *Artefactual.*

ADVOKAT KEHOE: Da. *Artefactual.* Izvinjavam se, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "*Artefactual* povrede. Nije bilo svežih povreda *antemortem* ili *perimortem* prirode". I ako pogledamo poslednji red posle... do kraja tog paragrafa, odnosno sledeći paragraf, u kom se kaže: "Uzrok smrti anatomska nije utvrđen."

ADVOKAT KEHOE: Ovo su, naravno, obduksijski izveštaji Ujedinjenih nacija, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Iz 2001. godine. To je šest godina posle događaja. Da li se razumemo?

ADVOKAT KEHOE: Razumemo se. To, naravno, pokazuje da nije bilo pucnja u lobanju kao uzrok smrti.

SUDIJA ORIE: Da, ne nužno, ne u glavu ali ne... i to je, naravno, stvar koja mora da se istraži u kojoj meri je uopšte moguće pucati u glavu. Na primer, moglo bi da bude

u vrat... ali svedokinja to nije lično videla, tako da ima još pitanja. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali, gospođo, vi niste nikada lično videli ta tela?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ta dva tijela nisam. Stajala sam pred vratima. Nisam htjela da uđem. Ali je jako mnogo pripadnika UN-a ušlo i sigurna sam da postoji fotografija tih tijela.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, ko vam je iz Ujedinjenih nacija rekao da su ta dvojica pogodjeni u glavu?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja se ne mogu tačno sjetiti. Znam da su to bili pripadnici, zato što ih je bilo puno. Bili su pripadnici... da li sam slušala, stajala ili se neko direktno meni obratio i rekao, ne mogu se sjetiti. Stajali su pripadnici, UN vojni posmatrači, pripadnici UN Civilne policije, press kancelarija, bilo ih je dosta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, ne možete da nam navedete nijedno ime bilo koga ko vam je to rekao?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Kažem vam, ne mogu se sjetiti tačno ko se meni obratio ili da li je to bilo samo da sam stajala i slušala njihov razgovor ali sjećam se kako su ljudi ubijeni.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da ostanemo kod osoblja Ujedinjenih nacija koje je tamo bilo. Da li možete da nam navedete jedno ime ili imena ljudi iz Ujedinjenih nacija koji su bili tamo ?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Bio je tim... mislim da je bio čitav UN tim vojnih posmatrača. Jedan se zvao... Jedan je bio Švajcarac, jedan je bio Španac. Jedan se mislim zvao Peter. Bio je Alun Roberts. Ne mogu se sjetiti ko je bio iz UN Civilne policije. Obično ih bude po dva, tri u timu. Ali mislim da postoji službeni izveštaj u kom se vide imena prisutnih osoba.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Osim Aluna Robertsa, da li možete da nam navedete ime i jednog vojnog posmatrača UN-a koji je bio tamo?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Možda... jedan se zvao Peter.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate njegovo prezime?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da skrenemo našu pažnju na....

SUDIJA ORIE: Gospodine...

TUŽILAC WAESPI: Da. Mislim da znam vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija, Švajcarca, po imenu Peter. Mogu da dam njegovo prezime. Ne želim da svedočim, ali će da prosledim tu informaciju Odbrani posle...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, ako ste zainteresovani, gospodin Waespi može to da vam kaže.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude. Vrlo sam zainteresovan. Hvala, gospodine Waespi.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, vi ste takođe u septembru 2003. godine otišli u selo Crnogorac. Da li se toga sećate?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, zaseok Crnogorci, selo Polača.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi ste u tom selu razgovarali sa jednom ženom, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da. Tamo su ostale, mislim, tri starice.

ADVOKAT KEHOE: Moram da se ispravim, časni Sude. Mislim da sam rekao u transkriptu da je to bio septembar 2003. godine. To je bio 3. septembar 2005. godine... izvinjavam se... 1995. godine. Zbunio sam se oko datuma.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I kada ste otišli u taj zaseok Crnogorci 3. septembra 1995. godine i kad ste razgovarali sa tom ženom, ona vam je rekla za ženu koja se zvala Mika Crnogorac koja je bila ubijena. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ona vam je takođe rekla imena ljudi koji su ostali u selu, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I osoba za koju je rekla da se zove Mika Crnogorac, njeno ime je, zapravo, Ilinka Crnogorac a zvali su je Mika. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Sasvim moguće. Ja ne mogu baš tako da upamtim sva imena. Ako sam zapisala tad, to je bila moja svježa zabilješka, zasnovano na mojim zabilješkama koje sam vodila u to vrijeme. Sada se ne sjećam svih imena.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, kada ste vi tamo bili, jedna vam je žena rekla nešto o ženi po imenu Mika Crnogorac i o tome kako je ona izgubila život, ali nije govorila o dve žene, o jednoj koja se zove Mika Crnogorac i drugoj koja se zove Ilinka Crnogorac, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Gospođa koja je ubijena prezivala se Crnogorac. Ne znam kako joj je bilo pravo... ne mogu sad u ovom trenutku da se sjetim kako joj je ime. To imate u mojoj izjavi, zato što je zasnovano na mojim zabilješkama. A ostale su još tri starice. Svi oni imaju jako slična imena i nekad ista imena.

ADVOKAT KEHOE: Gospodine predsedavajući, časni Sude, govorim o izjavi Međunarodnog krivičnog suda, stranica broj 13. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P2, gde to ova svedokinja pominje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Gospodine predsedavajući, moguće je taj deo isto tako pronaći u izjavi svedokinje i staviti na ekran, tako da svi mogu da vide.

SUDIJA ORIE: U redu. Ako se radi o jednom ili dva reda, onda može to i da se njoj pročita, ali...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: E sada, kada ste otišli tamo, ovde piše sledeće: "3. septembra otišli smo u Crnogorce (Mala Polača), i čuli za ubistvo jedne žene prethodnog dana. Zvala se Mika Crnogorac, stara 67 godina. Pet žena je ostalo u tom zaseoku." Dakle, jedna žena rekla vam je o smrti Mike Crnogorac, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ona vam nije rekla da je ubijena još jedna druga žena koja se zove Ilinka Crnogorac, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne. Ja samo znam za ovu ubijenu ženu koja je bila u kući pored njene, jer sam vidjela lokvu krvi.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ime Mika Crnogorac često se koristi za ime Ilinka, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Moguće.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako sada pogledamo ubistva i tabelu koju je dostavilo Tužilaštvo sa razjašnjnjima, vidimo da u selu Mala Polača možemo da nađemo dva ubistva na tom spisku; jedno za Ilinku Crnogorac 16. avgusta 1995. godine i drugo za Miku Crnogorac 29. avgusta 1995. godine. Ali vama, gospođo, u tom selu nikو nikada nije rekao da su tamo bile ubijene dve žene, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja znam za ovu ženu da je ubijena. Ne znam za drugu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kad sada ovo vidite, gospođo, da li vam je sada jasno da su Mika Crnogorac i Ilinka Crnogorac jedna ista osoba?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Zar prvo ne bismo trebali da iznesemo neku osnovu u vezi s tim kakva su saznanja ove svedokinje...

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE:... o tome, jer ona je jasno rekla da je dobila informaciju o jednoj osobi koja je ubijena, a vi je sada pitate da li je to ista osoba. Vi njoj iznosite tvrdnju da je osoba o kojoj je ona govorila ista kao i jedna druga osoba. A ona kaže da ona to ne zna. Prema tome, ne znam da li je to...

ADVOKAT KEHOE: Idem dalje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, da razgovaramo o Andi Rusić. Vi ste u svom svedočenju izjavili da ste otprilike 21. avgusta išli u Plavno. Da li se sećate toga?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Sjećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I tamo ste razgovarali sa jednom ženom po imenu Marija Jelnić?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi ste...

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da dobijemo dokazni predmet Tužilaštva broj P11 na ekranima.

SUDIJA ORIE: Molim vas da nas uputite na relevantan paragraf.

ADVOKAT KEHOE: To je samo jedan paragraf, časni Sude, koga je Tužilaštvo juče uvrstilo u spis.

SUDIJA ORIE: Govorim o tome da ste svedokinju uputili na njenu izjavu.

ADVOKAT KEHOE: Govorili smo generalno o izjavi, časni Sude ... a to je na 10. stranici... to je dokazni predmet Tužilaštva broj P2, uzgred budi rečeno.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: Stranica broj 10.

TUŽILAC WAESPI: Gospodine predsedavajući, ako mogu da prekinem. Dokazni predmet Tužilaštva broj P11 ne može da se prikaže u javnosti.

SUDIJA ORIE: Uvršten je u spis pod pečatom. Zbog toga biće na ekranima za svedokinju, za vas, i ni za koga drugog. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospođo, ovaj događaj o kome govorimo dogodio se 22. avgusta 1995. godine?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Govori se o smrti Ande Rusić?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I UN CIVPOL izveštava: "Smatra se da je do smrti došlo tokom vojnog napada." Da li vidite to?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja vidim ovdje još jednu grešku. Ovdje piše da je muškarac koji se zove Rusić Anda u izveštaju UN CIVPOL-a. Izveštaji UN CIVPOL-a nekad nisu bili dovoljno detaljni i sadržali su greške kao, evo, ova ovde, što piše da se radi o muškarцу a ne o ženi. Bilo je sasvim očigledno da se radi o ženi.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u izveštaju stoji da je do te smrti došlo tokom vojnog napada, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: To stoji, ali ja sam ženu... ja kad sam vidjela ženu, ona je već bila mrtva i ja ne znam kako je ubijena.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, imajući u vidu da vi ne znate kako je ona ubijena, vi nemate nikakvu osnovu da dovodite u pitanje da li je ili nije ovaj izveštaj komandanta UN CIVPOL-a bio tačan ili netačan, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, sama činjenica da je za ženu napisao da je muškarac, ja mogu da kažem da ova rečenica nije tačna. Ja se sjećam tog... to je... mislim da je iz Nigerije. Jako dobro ga se sjećam. A za ostatak rečenice koju je napisao, ne mogu ništa da kažem o tome. Ja samo mogu da kažem da sam vidjela ženu u užasnom stanju napola... jednu ruku su joj životinje bile pojele. Ostale su samo kosti. To je bila jedna od stravičnijih scena koje sam vidjela tamo. Ne znam kako je ubijena. Nisam zagledala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, dozvolite da obratimo našu pažnju na još jedno ubistvo navedeno u tabeli, to je Savo Babić.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, nalazi se u dokaznom predmetu broj P2...

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Sava Babić.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinjavam se, ispravljam se. Sasvim ste u pravu. Sava Babić.

ADVOKAT KEHOE: To se nalazi u dokaznom predmetu broj P2, na 14. stranici, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, ovaj konkretni incident kom ste vi prisustvovali 4. avgusta, da li ste vi tada učestvovali u razgovoru sa osobom koja je o tome govorila?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja ne razumijem o kojem razgovoru... Ako govorite o Savi Babić, ja sam nju vidjela ubijenu. Nikad je nisam vidjela živu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste pratili šta se s tim dogodilo nakon što ste dobili tu informaciju i predali je UN CIVPOL-u?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Vi govorite o ubijenoj Savi Babić u selu Mokro Polje, zaseok Babići. Najstravičnija scena koju sam ja vidjela. Ja znam da je dan ili dva prije toga... žena je... bila je posjeta patrole kod nje i ona se žalila da je bila maltretirana od strane hrvatskih vojnika. Da su joj izveli auto *Fiću* van garaže, pa je zamolila pripadnike UN civilne policije da ponovo parkiraju auto. Kada smo došli dva dana kasnije, ženu smo našli ubijenu na najstravičniji način na koji može biti neko

ubijen. Ležala je... Ja se izvinjavam... Ležala je u poluležećem položaju, bila je u tom autu, na vozačevom sjedištu, sa metkom u glavi, a čitav mozak joj je bio na suvozačevom sjedištu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pokažem... trebate li možda minut, dva, gospodo?

SUDIJA ORIE: Svedokinjo P-136, uzmite malo vremena da se saberete ako vam je potrebno.

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja se izvinjavam. Auto je bio pun muha. Tijelo je bilo u raspadu. Znači, kompletan mozak se nalazio na suvozačevom sjedištu. Bila je jedna, mislim da je Kanađanka, Jane, koja je sve to snimila. Čak se, malte ne, zavukla u auto. Snimila je kompletну scenu, tako da mislim da ćete imati jasan dokaz kako je žena ubijena.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodo, u stvari, istraga je obavljena i jedan vojnik hrvatske vojske optužen je za ovaj zločin, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja cijenim što je neko optužen za takav nehuman zločin.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I osoba koja je optužena je vojnik hrvatske vojske, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja ne znam da li je optužen neko i pretpostavljam, ja ne znam ko je mogao da je ubije na takav način.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste ikada rekli Tužilaštву da vi znate da je neko optužen za taj zločin?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja ne znam da je neko optužen za taj zločin. Ja ne znam da li je iko optužen i za jedan zločin.

SUDIJA ORIE: Možda je stvar u prevodu ove rečenice u ovom redu: "Ja cijenim činjenicu da je neko bio optužen za tako nehuman zločin." To nije sasvim dvosmislena rečenica. Ona je sada razjasnila da ona to lično ne zna. Da li sam vas dobro shvatio da ste vi sada saznali za to i da cenite da je neko za to optužen?

SVEDOKINJA P-136: Da, da. Danas saznajem prvi put da je neko optužen za to i to cijenim. Možda sam pogrešnu reč rekla – drago mi je da je neko optužen za to.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ako možemo sada da obratimo pažnju na dokument koji ide od broja ID0228 do broja ID0236.

SUDIJA ORIE: Da li je potreban dokazni broj?

ADVOKAT KEHOE: Jeste, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodo sekretarko?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D9, obeleženo za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko. Gospodine Waespi, da li će Pretresno veće kasnije dobiti daljnje informacije o ovom o čemu je sada govoren, o tome da je neko optužen za ovaj incident?

TUŽILAC WAESPI: Raspitaću se o tome, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Molim prvu stranicu i ako može da se uveća.

SUDIJA ORIE: Evo je.

ADVOKAT KEHOE: To je Ministarstvo unutrašnjih poslova, civilna policija, izveštaj o ubistvu Save Babić. To je ova žrtva o kojoj je malopre govorila svedokinja. A sada, molim vas, ako možemo da se pomerimo naniže, druga, treća, četvrta, peta... šesta stranica.

SUDIJA ORIE: Izgleda da je ovo dokument od jedne stranice.

ADVOKAT KEHOE: Tu bi trebalo da bude više stranica, jer to ide od broja ID0228 do broja ID0236.

SUDIJA ORIE: Da li je stranica koja vam treba sada na ekranu, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: Oprostite trenutak.

(Odrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, kao što ponovo vidimo, ovo je krivična prijava u vezi sa Savom Babić i to je izjava čoveka po imenu Mario Đukić, pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova. Molim sledeću stranicu. Tu piše da je Mario Đukić navodno počinilac, zapravo, pripadnik Treće bojne, 134 domobranske pukovnije. Kao što vidimo, Mario Đukić je bio optužen za taj incident u vezi sa Savom Babić. E sad, ako možemo... i časni Sude, ako mogu da kažem da je datum prve krivične prijave u ovom predmetu 19. septembar 1995. godine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospođo, kada smo govorili o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P7...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mislim da je to onaj dokument koji ne želite da se pojavljuje u javnosti, dokazni predmet Tužilaštva broj P7 je na toj listi.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, da li je sigurno da dokazni predmet Tužilaštva broj P7 nije za pokazivanje u javnosti? Da. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, ovo je spisak osoba koji ste vi dobili od civilne policije. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zar nije tačno da je civilna policija tokom vremena napravila više spiskova o mrtvima?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja mislim... Ja koliko znam, mislim da smo primili bar tri spiska od hrvatske civilne policije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To ste primili od civilne policije, ne od generala Gotovine, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Primili smo u stanici hrvatske civilne policije, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I u ovom konkretnom dokumentu koji imamo ovde, mislim da postoji prevod, i ovde na spisku navode se brojni vojnici među mrtvima, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, vidim da su svi muškarci navedeni kao vojnici ali to ne znači da su bili vojnici ako su nosili maskirnu uniformu. Ja sam naglasila juče da su... moj je djed od 84 godine imao jaknu, maskirnu uniformu, jer nije imao drugu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali bez obzira na to, gospođo, ovde su navedeni kao vojnici, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, vidim to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, rekli ste juče i to se nalazi na stranici broj 637, u sedmom redu: "Taj spisak je došao od hrvatske policije i moram reći da sam u to vrijeme bila prilično iznenađena da dobijamo spiskove ubijenih."

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da. I meni su dozvolili da u stanici UN CIVPOL-a napravim kopije i podijelim to ljudima u bazi, pošto ih je interesovalo ko je ubijen.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ste otišli...

SUDIJA ORIE: Svedokinjo P-136, ranije ste rekli da su svi muškarci koji su ovde u ovom spisku navedeni, da su navedeni kao da su bili vojnici. Da li mogu da vas zamolim da pažljivo pogledate dokument pre nego što date takvu izjavu, zato što ja ovde nalazim nekoliko muškaraca za koje piše da su bili civili?

SVEDOKINJA P-136: Pa, dobro. Možda sam malo generalizovala, ali vidim da je većina.

SUDIJA ORIE: Znači da bismo morali da pogledamo ceo spisak. Ali to je još jedna stvar koliko su pouzdane te identifikacije vojnika, odnosno civila. Ali to nije nešto što

možemo da rešavamo u ovom trenutku. Kasnije možemo da se bavimo tim. Izvolite, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, samo da završimo sa ovim. Upravo ste nam rekli da vam je dozvoljeno da kopirate ove dokumente i da ih podelite. To je tačno, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: To je tačno, zato što su ljudi koji su se nalazili u bazi stalno tražili neke informacije o tome ko im je ubijen, ko je preživio, i to je bio jedan od načina kako smo mogli da im pružimo neku informaciju.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, samo kratko dva ili tri pitanja na zatvorenoj sednici i završiću. Oprostite, na privatnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Da. Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

TUŽILAC WAESPI: Želeo bih samo da razjasnim koji su dokazni predmeti uvršteni u spis.

SUDIJA ORIE: Dakle, mislim da smo do sada imali... u stvari, pozivam vas da razmotrite da li imate prigovore na dokazne predmete D1, D2, D3 i D4, jer još nemamo formalnu odluku o njihovom prihvatanju u spis. To su dokumenti koji su juče ponuđeni na usvajanje. Zatim, mislim da su dokazni predmeti D5, D6, D7 i D8 primljeni u spis... ne, D8 još nije. Zatim D8 i D9 još čekaju na odluku.

TUŽILAC WAESPI: Kada je reč o dokaznom predmetu Odbrane broj D9, mislim da se taj dokaz sastoji od više dokumenata. Pokazan nam je jedan dokument od 2. januara 1996. godine koji se odnosi na počinjoca Maria Đukića, a mislim da je na isti način i o dokumentu od 19. septembra 1995. godine razgovarano. Da li je to isti dokazni predmet? Da li je to drugi dokazni predmet? Mi se ne protivimo uvrštenju u spis, gospodine predsedavajući, jer, zapravo, dokumenti izgledaju autentično. Ali, međutim, veza sa ovom svedokinjom je vrlo, vrlo slaba. I samo napominjem da usvajanje preko ove svedokinje može da bude problematično, ali nemamo prigovor u ovom trenutku.

SUDIJA ORIE: Da. I meni je ta stvar pala napamet. Jer sam se pitao da li će nam možda trebati neki dodatni dokazi o osobi koja je optužena ili bar protiv koje je pokrenuta istraga za taj incident. Onda je Odbrana izašla sa ovim dokumentom. Naravno, ja sam se pitao kakva će pitanja biti postavljena ovoj svedokinji. Takođe sam se pitao da li je to dokument koji treba uvrstiti preko ove svedokinje ili da li možda postoji neki drugi način da se uvrsti, recimo, bez svedoka, direktno od

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

zastupnika, ukoliko se tome ne protivi Tužilaštvo. To je neki izveštaj u kom piše da je sprovedena istraga. Nisam video prijavu, ali reč je verovatno o tehničkoj nijansi – da li je protiv osobe podnesena prijava, da li je osoba pod sumnjom, ili je pod istragom. Dakle, mislim da o tome nisu postavljana pitanja ovoj svedokinji. Prvo su joj postavljena pitanja, onda joj je predočen dokument. U ovom trenutku se ne sećam, moram da proverim, da li ste vi ovoj svedokinji postavljali pitanja, ne o tom događaju, nego o dokumentu?

ADVOKAT KEHOE: Nisam, časni Sude. Ona je jednostavno rekla da ništa nije znala o tome.

SUDIJA ORIE: A onda ste vi dokument stavili na sto?

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Prema tome, to je... vi ste manje-više ponudili dokument kao dokument Odbrane?

ADVOKAT KEHOE: Da, jesam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Waespi, takođe sam shvatio da vi nemate prigovor na taj dokument. Dakle, ovaj dokument se ne uvrštava preko ove svedokinje, nego direktno od strane u postupku. A onda, gospodine Waespi, da li ima prigovora na jučerašnje dokazne predmete D1, D2, D3, D4?

TUŽILAC WAESPI: Nema, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Onda se dokazni predmeti Odbrane od D1 do D4 primaju u spis. Zatim dolazimo do D5, D6 i D7 o kojima je odlučeno. Da li imate prigovor na dokazni predmet Odbrane broj D8, gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Nemamo, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Zatim za dokazni predmet Odbrane broj D9, gospodine Kehoe, dozvolite mi samo da pogledam. D9 je izveštaj, zar ne? Samo da proverim. Da. Taj izveštaj se sastoji iz više stranica. Mi smo videli još nešto posebno...

ADVOKAT KEHOE: To je dokument od više stranica koji smo ponudili na usvajanje preko Odbrane. To je dokument sa više stranica.

SUDIJA ORIE: Da. Da li se ceo dokument odnosi na istu istragu?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Nema prigovora?

TUŽILAC WAESPI: Ne, ali samo želim da primetim, bar koliko se ja sećam, da smo videli dva dokumenta sa različitim datumima. Sa kojim datumom je dokument dokazni predmet Odbrane broj D9?

ADVOKAT KEHOE: To je časni Sude način koji sledi hronologiju. Prvo je reč o krivičnoj prijavi, a onda sledi dokument kojim se za to delo tereti ova konkretna osoba 1996. godine. Dakle, prvo imamo krivičnu prijavu iz 1995. godine, a onda imamo drugu prijavu od 2. januara 1996. godine u kojoj se Mario Đukić tereti za taj gubitak... ili za ubistvo Save Babić. Zbog toga imamo ta dva dokumenta.

SUDIJA ORIE: Bilo bi dobro da se štampana verzija tog dokumenta dostavi Pretresnom veću, tako da ne moramo da trošimo vreme na to, onda bismo mogli da ih pregledamo.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Bar jedan primerak, ali bolje bi bilo tri.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude, uradićemo to tako.

SUDIJA ORIE: Onda, molim vas, nastavite. Dokazni predmeti Odbrane D8 i D9 su primljeni u spis. Možete da nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja se povlačim. Puno vam hvala.

SUDIJA ORIE: Vi se se povlačite. Sada smo na otvorenoj sednici. Za Odbranu gospodina Čermaka - da li ste vi sledeći, gospodine Kay?

ADVOKAT KAY: Da, časni Sude, hvala vam.

SUDIJA ORIE: Svedokinjo P-136, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Kay koji zastupa gospodina Čermaka. Molim vas, nastavite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KAY

ADVOKAT KAY – PITANJE: Prvo pitanje koje želim da vam postavim, svedokinjo P-136, tiče se vaše izjave P00002.

SUDIJA ORIE: To je izjava iz 1996. godine. Da.

ADVOKAT KAY: Dao sam referencu na ovaj način, časni Sude, da bismo to mogli kasnije elektronski da vežemo za transkript.

SUDIJA ORIE: Da. To je možda za... sve strane trebalo bi da budu svesne da ako date ceo broj, onda se to u transkriptu pojavljuje u plavoj boji i to je direktna veza sa sistemom elektronske sudnice, to je veza sa tim dokumentom. Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Ali ja sam shvatio da ako se kaže P2 da je to dovoljno za identifikovanje. To je nužno da bude...

SUDIJA ORIE: Pa, sekretarka to potvrđuje klimanjem glavom. Tako da za pozivanje na P2 moramo ipak imati svih šest brojeva i ako želimo da sistem pretražuje taj dokument, onda nam je potrebna bar jedna nula ispred broja. Ali za vezu je dovoljno da se kaže samo P2.

ADVOKAT KAY: Ja samo sledim svoju obuku, časni Sude...

SUDIJA ORIE: U redu. Ja sam jednom imao sličnu obuku, ali gospođa sekretarka nam je rekla da je život mnogo lakši ukoliko o tome unapred mislimo. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY: Hvala vam. Da bih pomogao Pretresnom veću, zamolio bih 4. stranicu izjave i to je četvrti paragraf nadole koji počinje rečima: "U prva tri dana."

ADVOKAT KAY – PITANJE: Svedokinja P-136, vi ne treba da brinete oko ovoga, to je samo pomoć Pretresnom veću i stranama.

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Hm...

ADVOKAT KAY – PITANJE: U ovom pasusu vaše izjave vi se bavite sa prva tri dana koja ste proveli u bazi Ujedinjenih nacija u Kninu. Želim da vas pitam: da li se sećate, da li vas je tada posetio gospodin Akashi, koji je bio Specijalni predstavnik Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, sjećam se. Mislim da je to bilo 7. avgusta, ali ja nisam slušala govor gospodina Akashija.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da li ste bili prisutni ili da li ste bili u njegovoj pratnji kada je on posetio bazu tog dana?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne, nisam bila. Mislim da sam imala neke administrativne poslove u kancelariji, a nisam ni izlazila na sastanke koje je on imao taj dan. Nisam bila u pratnji.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Dobro. Da li ste znali ili da li ste videli da je on obišao bazu?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da. Znam da je obišao bazu, znam da je razgovarao sa ljudima. Znam da je poslije išao na službene sastanke van baze, ali ja lično nisam ga vidjela. Bila sam sa nekim drugim obavezama zauzeta.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Puno vam hvala. To je sve što sam želeo da vas pitam u vezi sa tim pitanjem. Nakon te posete došlo je do skidanja ograničenja kretanja pripadnika Ujedinjenih nacija, i pripadnici Ujedinjenih nacija su narednog dana, 8. avgusta, mogli da odu u Knin i okolno područje?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja ne znam. Moj prvi izlazak u Knin... i ja sam shvatila da je to zvanično bio 9. avgust kada smo išli na sastanak u stanicu policije, i par dana nakon toga smo dobili dozvole sa potpisom generala Čermaka da

mi - prevodioci koji radimo za Ujedinjene nacije možemo da se krećemo, ali samo po gradu Kninu.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Želeo bih da pogledate jedan dokument i da vidite da li ga prepoznajete?

ADVOKAT KAY: Molim Sekretarijat da prikaže sa spiska Tužilaštva po *Pravilu 65ter* dokument koji nosi broj 2736.

SUDIJA ORIE: Da li je potreban broj, gospodine Kay? Gospodine Kay, da li treba broj?

ADVOKAT KAY: Trebaće. To će biti dokument s kojim će se vrlo dobro upoznati Pretresno veće tokom ovog predmeta.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, to...

sekretar: (*nije uključen mikrofon*)

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Siguran sam da to neće biti problem, ali nismo bili obavešteni koje će dokumente Odbrana gospodina Čermaka da koristi sa ovom svedokinjom.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay?

ADVOKAT KAY: Mi smo obavešteni *e-mailom* da su svi dokumenti Tužilaštva po *Pravilu 65ter* učitani u sistem elektronske sudnice.

SUDIJA ORIE: Da, ali to je druga stvar u odnosu na ono kada ih vi koristite u unakrsnom ispitivanju, zato što bi tamo moglo da bude mnogo dokumenata.

ADVOKAT KAY: Tačno.

SUDIJA ORIE: Prema tome, strane imaju dužnost u meri u kojoj znaju koja će dokumenta da koriste u unakrsnom ispitivanju da obaveste Tužilaštvo na kraju glavnog ispitivanja, kako bi, takođe, i Tužilaštvo moglo da se pripremi i da vidi koje će dokumente da koriste u pripremi za dodatno ispitivanje svedoka. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY: Da. Časni Sude, ako bih mogao da pokrenem jedno pitanje. Mi smo mislili da je to već u sistemu, ali očigledno nije, a ovo je samo proizašlo kao rezultat delimično improvizovanog iskaza jučerašnjeg svedočenja u vezi sa prošlošću. Mi imamo štampane primerke. Ne znam da li je dobrodošlo prihvatanje ovih primeraka u ovoj fazi od strane Pretresnog veća?

SUDIJA ORIE: Ako ih imate, bilo bi dobro da nam ih podelite. Zavisi vrlo mnogo od toga kakav je dokument u pitanju. Ako je dokument od pet redova, onda nije uvek

neophodno da nam podelite štampane primerke, ali pokušajte da zamislite šta je naš zadatak

ADVOKAT KAY: Da. To je jako jednostavan dokument i kao što sam rekao, vi ćete se upoznati s njim tokom suđenja. Možda bi poslužitelj mogao prvo da stavi jedan primerak pred svedokinju i da vidimo da li ona može da ga identificuje. Jer ako ne može, onda nema potrebe da dalje nastavljamo sa ovim dokumentom. Gospodine poslužitelju, molim vas, da li biste prvo stavili pred svedokinju taj dokument. Hvala.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Svedokinjo P-136, da li prepoznajete ovaj dokument kao jednu opštu propusnicu za to područje?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja moram da priznam, eto, nažalost, prije par godina da sam uništila tu propusnicu. Nisam bila svjesna da će biti... da bi mogla da bude dobar dokaz. Ja se ne sjećam ovog "Drniš", sjećam se samo kretanja po gradu Kninu. To je bila manja... propusnica manjeg formata, na čvršćem papiru i mislim da je bilo samo po gradu Kninu. Tako da nisam sigurna da je to to. Nije čak ni bilo naglašeno "glavne prometnice, ako skreću sa njih to rade na vlastitu odgovornost". Mislim da to nije bilo.

ADVOKAT KAY: Nema potrebe da dalje razmatramo taj dokument, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li i dalje želite da ga ponudite da se uvede u spis?

ADVOKAT KAY: Nema potrebe. To će se uvrstiti u spis na vrlo jasan način u budućnosti.

SUDIJA ORIE: Samo se pitam da li i dalje treba da zadrži broj, odnosno da ostane u statusu da je obeležen za identifikaciju, tako da bar znamo koji je to dokument za koji je svedokinja rekla da nije u redu...

ADVOKAT KAY: Vrlo dobro, časni Sude. Ako to pomaže Sudu, to je nešto što mi sa zadovoljstvom...

SUDIJA ORIE: To je samo da imamo potpuni zapisnik o tome šta se dogodilo u ovoj sudnici.

ADVOKAT KAY: Da. Ako bi nam gospođa sekretarka dala...

SUDIJA ORIE: Onda nam treba broj za ovaj dokument.

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D10.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D10 i zadržao bi u ovom trenutku status dokumenta obeleženog za identifikaciju. Molim vas, nastavite. Nije ponuđen na usvajanje.

ADVOKAT KAY – PITANJE: General Čermak je izdao seriju dokumenata u korespondenciji sa generalom Forandom u vezi sa deblokadom Ujedinjenih nacija u toj bazi, 8. avgusta. Da li se sećate da se to desilo?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja nikad nisam imala kontakte sa generalom Forandom. Ne znam kakvu prepisku su oni imali, ali ja sam sve više sigurna da ovaj dokument koji ste mi pokazali nije tekst koji smo mi imali na našim propusnicama. Znači, na propusnicama je pisalo da možemo da se krećemo po gradu Kninu.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da. Dokument koji smo mi pogledali jasno omogućava osobi da putuje u područje Knina i Drniša.

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja za Drniš ne znam. Ja sam imala propusnicu za Knin, ali sam išla mnogo dalje.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Kada ste radili za Ujedinjene nacije, bili ste u mogućnosti da putujete i izvan Knina. Je li tako?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, bila sam, ali na svoju vlastitu odgovornost, znači, zato se mnogi prevodioci nisu usudili. Ja sam izlazila na svoju vlastitu odgovornost.

ADVOKAT KAY – PITANJE: I zaista, vaša izjava koju smo pogledali to pokazuje - da ste vi putovali po celom regionu?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, jesam putovala mnogo, mnogo dalje od Knina. Ni sama ne mogu da vjerujem da sam toliko rizikovala.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Kada ste putovali, ljudi koji su bili sa vama, bili su svi iz baze Ujedinjenih nacija ili Evropske posmatračke misije. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Evropske zajednice ne. S njima nisam, ovaj... mislim da s njima nikad nisam bila ni u jednoj patroli. Bili su UN vojni posmatrači i UN Civilna policija. Nikad nisam izašla sama.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Dakle, da li mi kažete da kada ste odlazili na vaša putovanja, to nisu bila putovanja na koja su odlazile mešovite patrole Ujedinjenih nacija i Evropske posmatračke misije, evropskih posmatrača?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Bile su mješovite patrole. Mi smo ih zvali HRAT timovi, *Human Rights Action Teams*, koje su uglavnom bile sastavljene od predstavnika press kancelarije, predstavnika UN vojnih posmatrača, UN Civilne policije, možda i UN Vojne policije, ali i Evropske zajednice mislim... susretala sam ih nekad, ali nisam nikad s njima išla, baš s njima namjenski u patrolu.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Prvi dan kada ste vi napustili bazu bio je 9. avgust?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, to je tačno, na sastanak u policiju.

ADVOKAT KAY – PITANJE: A u toj policijskoj stanici sastanak je bio kod načelnika kninske policije. Da li je to tačno?

ADVOKAT KAY: Prelazimo na 5. stranicu, časni Sude.

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, tom prvom sastanku prisustvovao je načelnik, gospodin Čedo Romanić, njegov zamjenik, gospodin Zvonko Gambiroža i još jedna osoba, nisam baš sigurna. Čini mi se čak da je osoba dolazila iz Zagreba, moguće iz nekog ministarstva. Ne sjećam se kako se zove.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da li bi to mogao da bude komandir Policijske stanice Knin, gospodine Mihić?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Treća osoba nije bio gospodin Miloš Mihić.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Ali kada ste imali taj sastanak sa gospodinom Romanićem i predstavnicima Ujedinjenih nacija, vi ste, pretpostavljam, bili prevoditeljka za službenike Ujedinjenih nacija koji su razgovarali sa gospodinom Romanićem?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, ja sam bila u funkciji prevodioca. Međutim, moram da priznam da oni, iako su pokušavali da razgovaraju sa gospodinom Romanićem, svi odgovori su dolazili od gospodina Gambirože.

ADVOKAT KAY – PITANJE: A koja je bila svrha sastanka između predstavnika Ujedinjenih nacija i lokalne policije?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Vrlo živo se sjećam tog prvog sastanka. Sastanak... tema tog sastanka je bilo ponovno otvaranje stanica UN Civilne policije na području i u okolini Knina. Znači, da UN Civilna policija ponovo kreće u patrole i da ponovo počne sa svojim uobičajenim radom. Takođe je bilo postavljeno pitanje da li pripadnici UN-a i njihovo pomoćno osoblje, odnosno prevodioci, mogu da izadu i uzmu svoje lične stvari koje su im ostale u stanovima koje su iznajmljivali - i to je dozvoljeno.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da se sada osvrnemo na prvi deo vašeg odgovora – otvaranje policijskih stanica UN-a. Gde je to bilo otprilike u Kninu?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Prva stanica kninska otvorena je u blizini srednjoškolskog centra.

ADVOKAT KAY – PITANJE: A da li je otvorena policijska stanica za lokalnu policijsku stanicu, hrvatsku kninsku policiju?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Znam da je tada postojalo... otvoreno sedam policijskih stanica i dvije podstanice hrvatske policije. Ne znam koliko je otvoreno UN stanica. Ne mogu ni tačno da se sjetim gdje su sve bile locirane, jer su se otvarale postepeno. A ja sam uglavnom išla na teren, tako da nisam bila... i bila sam stacionirana u štabu, tako da ne mogu tačno da se sjetim gdje su otvorene UN stanice.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Taj prvi sastanak, da li se odigrao u Policijskoj stanici Knin koju je vodio lokalni načelnik hrvatske policije?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, to je bila ista zgrada koju je prije toga koristila srpska policija, znači u istoj zgradi - u kancelariji gospodina Čede Romanića.

ADVOKAT KAY – PITANJE: A koliko je policijska stanica Ujedinjenih nacija bila udaljena od ove zgrade?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: U tom trenutku... prilikom tog razgovora policijska stanica UN-a nije bila otvorena, nijedna van baze. Znači, baza je bila, ne znam, možda kilometar i po, dva, tri... nemam osjećaj za orijentaciju... na drugom kraju grada.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da pređemo sada na drugi deo prvobitnog pitanja o sastanku. Vi ste pomenuli da je načelnik policije, Romanić, dao dozvolu da se uzme lična imovina koja je pripadala pripadnicima Ujedinjenih nacija?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, gospodin Romanić i gospodin Gambiroža, jer je on uglavnom pričao, su dozvolili da nekoliko timova UN-a izade na teren, ali s tim da je prethodno trebalo da obezbedimo imena prevodilaca i pripadnika UN-a koji će taj dan i u određeno vrijeme da izade i obiđu stanove svoje i svojih kolega i uzmu neophodne lične stvari.

ADVOKAT KAY – PITANJE: A službenici UN-a s kojima ste vi bili, da li su prihvatali uslove koje im je dao gospodin Romanić?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Jesu. Sa mnom je inače na tom prvom sastanku bio gospodin E.J. Flynn iz kancelarije za ljudska prava i šef Sektora Civilne policije UN-a, gospodin Norman Boucher, nisam sigurna u prezime, Kanađanin.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Pomenuli ste da ste bili prisutni narednog meseca na različitim mestima gde su počinjena krivična dela i da ste bili u mogućnosti, kao deo tima UN-a koji je posećivao takva mesta, to da posmatrate. To je tačno, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da. Nažalost, vidjela sam dosta ubijenih ljudi, kao...

ADVOKAT KAY – PITANJE: Neću više o tome da vas pitam. Ja samo sada uspostavljam osnove za sledeće pitanje, jer imamo vašu izjavu gde su navedeni detalji. Da li ste vi išli u pratnji policije UN-a ili posmatrača UN-a koji su nadzirali mesta zločina u tom području? Da li ste vi išli u njihovoj pratnji kako bi se podneo izveštaj lokalnoj stanici policije u Kninu?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, oni su retko kada izlazili bez prevodilaca u patrole. Znači, ja sam bila jedan od prevodilaca koji je najčešće bio spremna da izade i išla sam s njima.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Ako biste mogli da nam kažete kakva je bila procedura tada? U vašoj izjavi se detaljno jasno navodi vaše kretanje u tom području i vaše zapažanje. Tužilaštvo je uvelo nekoliko dokumenata koji su povezani sa tim prilikama kada ste vi bili u tom području. Kakva je bila procedura koja je usvojena, prema kojoj su ti incidenti ili to što ste vi videli dostavljeni lokalnoj policiji?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, procedura je bila, tako je dogovorenno, da znači - ako bilo koji strani tim posmatrača nađe neko tijelo, prvo treba da obavijesti UN Civilnu policiju. UN Civilna policija je bilo pismeno, bilo usmeno obavještavala hrvatsku policiju, a potom je hrvatska policija trebalo da obavijesti hrvatsku civilnu zaštitu, koja je trebala da pokupi i sahrani tijela.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Samo da pogledamo tu proceduru koju ste nam jasno naveli. Želeo bih da je malo detaljnije razmotrimo. Da li me razumete?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Očigledno je iz vašeg iskaza da osoblje iz Ujedinenih nacija s kojim ste vi radili nije govorilo hrvatski dovoljno dobro da bi mogli da komuniciraju sa komandirom lokalne policije. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Prema tome, prepostavljam da biste vi prevodili ako biste učestvovali u podnošenju takvog izveštaja između osoblja Ujedinjenih nacija i lokalne policije?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, ako je bilo usmeno. Pismeno... ako je bilo pismeno, onda su to radile moje koleginice koje nisu pristajale da izlaze iz UN baze.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Hoćemo da se bavimo samo vašom ulogom, ali je od velike koristi to što ste nam rekli da je to radeno i u pismenoj formi. Da li ste vi odlazili u lokalnu policijsku stanicu u regionu u kom ste bili? To ne mora nužno da bude Knin. Može da bude bilo koja druga od sedam policijskih stanica. Da li ste odlazili tamo sa vašim timom da biste u kancelariji policijske stanice podneli izveštaj?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da. Nekada sam odlazila, jer smo nekada... recimo, konkretno za tijela koja su bila u Zelenbabama obavještavali smo 10 puta sigurno da se tijela sklone, jer su tijela tu bila 20 dana sigurno. Išli smo u policijsku stanicu i obavještavali ih. Nekad bi obavještavali patrolu policije na koju bi naišli. Nisam išla ni u jednu drugu policijsku stanicu na području Knina... hrvatske policije.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da li ste onda podnosili izveštaj samo policijskoj stanici u Kninu a ne bilo kojim drugim stanicama u području?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja ne znam da li su neki drugi koji su izlazili, podnosili nekim drugima, ali ja konkretno samo u Kninu. Znači, bilo kod dežurnog policajca, bilo u stanci kninske policije, koja se nalazila u istoj zgradbi gdje i gospodin Čedo Romanić i gospodin Zvonko Gambiroža - u Kninu, u centru.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Prepostavljam da biste vi onda prevodili osoblju UN-a ono o čemu ste razgovarali sa lokalnim policajcem, bilo da je reč o načelniku policije ili jednom od mlađih policajaca?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Naravno. Ja sam bila prevodilac.

ADVOKAT KAY – PITANJE: A kada ste bili u Policijskoj stanici Knin, kako je to bilo urađeno? Da li ste odlazili do stola gde je sedeо neki policajac?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja moram da priznam da se nismo nikad dugo zadržavali prilikom obavještavanja. Uvijek je to bilo u prolazu, jer smo uvijek imali jako mnogo zadatka i na jako mnogo mjesta da odlazimo. Znači, nije bilo bukvalno sjedenje i dugačak razgovor, već je samo bilo: "Na tom i tom mjestu su nađena tijela" i završavalo bi se na tome.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da li je izveštaj predat ili da li je lista sa detaljima predata nekom policajcu u stanicu?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja se ne sjećam da je u mom prisustvu predat pismeni izvještaj, ali prepostavljam, sasvim je moguće da su prevodioci koji su radili

na pismenim izvještajima - da su tako što prevodili. To morate da provjerite sa predstavnicima UN-a.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da, shvatam. Detalji koje ste vi naveli policajcu u policijskoj stanici - da li ih je policajac zabeležio na bilo koji način?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja se ne sjećam. Ja se sjećam da bi nekada s nama i policijska patrola bila na licu mjesta kada bi našli tijelo, vrlo brzo bi došli. Tako da... ne sjećam se baš kako je ta administrativna procedura išla.

ADVOKAT KAY – PITANJE: A policajac s kojim biste vi razgovarali u Policijskoj stanici Knin, da li bi to uvek bio isti policajac ili su to bili različiti policajci kojima ste podnosili te izveštaje?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Mislim da su to bili različiti policajci, jer ja ih se ne sjećam. Ja se samo sjećam tri, četiri policajca, onako, koje bih mogla da prepoznam, ali ne sjećam se. Bilo ih je mnogo.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Koliko puta ste odlazili u Policijsku stanicu Knin da biste podnosili ove izveštaje?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, ne znam. Možda deset puta, recimo.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da li se zahtevalo od UN-a da potpiše neke informacije ili bilo kakav izveštaj koji bi se sačinio?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne. To su bili suviše formalni razgovori, nažalost.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Samo da se nadovežem na poslednju reč koju ste izgovorili. Da li je to bila procedura neformalnog izveštavanja koju ste vi pravili za policijsku stanicu, govoreći im o telima koja ste videli na putu ili nekom mestu?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pogrešno sam se izrazila. Da, uglavnom je bilo tako. Mi dođemo i kažemo: "Vidjeli smo to i to, na toj i toj lokaciji". Pokušali smo što bliže da opišemo lokaciju i na taj način.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Dobro. Da li ste znali da...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay...

ADVOKAT KAY – PITANJE:... ako policajac...

SUDIJA ORIE:... gledam na sat. Da li biste mogli da nađete zgodan trenutak u naredna dva do tri minuta da napravimo pauzu?

ADVOKAT KAY: Ja ću nastaviti sa ovom temom. Ali ako biste mi dozvolili da završim sa ovim pitanjem, časni Sude...

SUDIJA ORIE: Molim vas, izvolite.

ADVOKAT KAY: ... nadovezuje se...

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da li znate, da li su policajci sa kojima ste razgovarali bili iz regiona ili su bili izvan regiona?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne razumijem kako... mislite, da li su bili porijeklom iz Knina ili ... ne razumijem pitanje.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da. To je bilo novooslobođeno područje. Ne znam da li su imali meštane koji su radili u policijskoj stanici ili su bili ljudi koji su bili mobilisani i dovedeni van regiona da pomognu kada je uspostavljena ta policijska stanica. Da li razumete moje pitanje?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Razumijem, ali vi znate da ja nisam porijeklom iz Knina. Znači, ne bih prepoznala nijednog povratnika i nikog lično... nikog nisam poznavala. I nikad nisam u takvu konverzaciju ulazila s njima da bi ih pitala odakle dolaze.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da, ja nisam to baš tako formalno postavio. Ali, na primer, da li su oni vama odgovarali: "Ne znam gde je to selo, moraćete da mi pokažete. Ja ne znam taj deo regiona"?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, igrom slučaja ni ja nisam bila jako... većinu tih sela ja sam prvi put u životu obišla, i nekad i zadnji put, pa su moji opisi, kao što vidite i u izjavici, bili jako detaljni. Znači – 200 metara od skretanja, na glavnom putu... Ja lično zbog sebe sam morala da to opisujem mnogo detaljnije.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, ovo je prikidan trenutak.

SUDIJA ORIE: Sada ćemo imati pauzu. Pre nego što to uradimo, gospodine Kehoe, pažljivo sam pogledao dokazni predmet Odbrane broj D9 i čini se da tu postoje neke nejasnoće u vezi sa formulacijom onoga čime se tereti ta osoba za događaj koji je opisan. Koristi se izraz "tereti se u istrazi" tako da sam ja shvatio da je istraga ukazala na tu osobu kao mogućeg počinjoca. A onda dokument od 3. januara 1996. godine izgleda kao izveštaj koju je policija uputila vojnom tužiocu gde se navode rezultati istrage. Dakle, u kategoriji optuženih ljudi ja takođe vidim da je osumnjičeni bio intervjuisan kad je bio u Zadru u zatvoru. Međutim, u dokumentu nije jasno zašto je on bio u Zadru u zatvoru, da li zbog tog incidenta ili zbog nekog drugog razloga. Da li se zna šta se dalje dogodilo sa prijavom protiv ove osobe, u formalnom smislu, jer je slučaj došao do suda? Da li je osoba bila osuđena ili oslobođena? Postoji li neki nastavak događaja? Jer ako se ovo ponudi advokatima, onda se ne ograničava samo na ono što nam je svedok rekao za ovo, nego je Pretresno veće zainteresovano i kako je dalje išla istraga i kakve dalje dokaze možete da pružite u vezi sa događajima koje je opisao ovaj svedok.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u ovom trenutku moram da nabavim još neke dokumente. Postoje dokumenti koji su usledili za koje ja znam, tako da je moguće da će dopuniti dodatkom, recimo, 9A, kako bi se kompletirao dosije dokaznog predmeta Odbrane D9A o ovoj konkretnoj temi.

SUDIJA ORIE: Da, dakle sada stvarno znamo šta se na kraju desilo.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: I šta je to obuhvatalo. Dakle, sada ćemo imati pauzu do 11.05 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay, možete da nastavite.

ADVOKAT KAY: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Idem na 15. stranicu dokaznog predmeta Tužilaštva broj P2, i da završimo sa temom izveštavanja policiji, gospodo svedokinjo. Vi u vašoj izjavi opisujete jednu priliku kada ste posetili stan svog strica i dobili ste dozvolu od gospodina Romanića da odete tamo u posetu i tamo ste otišli sa jednim oficijom Ujedinjenih nacija i jednim lokalnim policajcem. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Taj lokalni policajac počeo je da krade stvari iz stana vašeg stica i to, pretpostavljam, vama pred nosom?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, on je, čim smo ušli u stan – ja sam navela njegovo ime i prezime – čim smo ušli u stan, on je izvadio jednu plastičnu crnu vreću i počeo je da stavlja stvari. Rekao je da se uskoro ženi i da su mu potrebne te stvari. I rekao je: "Ja poznajem tvog strica iz školskih dana. On je jako dobar čovjek. Pozdravi ga i reci da ja ovo uzimam u sjećanje na njega" i napunio je kesu.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da li mu je oficir Ujedinjenih nacija rekao da to ne radi?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Oficir Ujedinjenih naroda je ostao pred vratima. Nije ulazio.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da li ste vi to prijavili oficiru Ujedinjenih nacija?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja sam to rekla, međutim to nije prošlo zapaženo. Svi su uzimali šta su htjeli na sve strane. Stan je i onako bio već opljačkan, tako da jedna stvar više-manje nije predstavljala važnost.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da li ste vi to prijavili gospodinu Romaniću?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, nisam.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Poslednja stvar o kojoj želim da vam postavljam pitanja je na 10. stranici iz dokaznog predmeta Tužilaštva broj P2, 3. paragraf. Govori se o 21. avgustu. Svedokinjo P-136, tog dana išli ste u posetu u područje Plavna. Da li možete to da potvrdite?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne sjećam se baš tačno datuma, ne vidim izjavu, ali išla sam u posjetu...

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KAY – PITANJE: Dobro...

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR:... Plavnu. Prepostavljam koji incident hoćete da navedete.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Možemo da prepostavimo da u vašoj izjavi stoji tačan datum, 21. avgust?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da. Svi datumi u mojoj izjavi su zasnovani na mojim zabilješkama koje sam vodila u bazi Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT KAY – PITANJE: I tog dana ste išli sa jednom većom grupom oficira Ujedinjenih nacija. Tamo su bili UNHCR, UN CIVPOL, UN posmatrači, služba za civilne poslove, i u vašoj izjavi piše Vojna policija. Da li je to bila Vojna policija Ujedinjenih nacija ili Vojna policija Hrvatske vojske?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: UN Military police. UN Vojna policija.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da. O kolikom broju ljudi govorimo da je tog 21. avgusta otišlo u region?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, bilo je dosta, pošto je bilo planirano da se gospodin... general Forand je dozvolio da se ljudi koji su željeli da se iz Plavnog...da se sklone u UN bazi, dozvoljeno je bilo da... i išli smo sa tom namjerom tamo. Znam da su bila dva kamiona sa kenijskim vojnicima. Bila je indonezijska ambulanta, pa sigurno sa nekih još desetak indonezijskih vojnika ili medicinskog osoblja, bio je auto UNHCR-a sa glavnim predstavnikom UNHCR-a, auto UN civilnih poslova sa glavnom gospodrom koja je radila u toj kancelariji. Bio je... mislim da je još sigurno jedno dva auta UN Civilne policije. Ne mogu tačno da izbrojim, ali bilo nas je dosta. Veliki je konvoj bio.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Dobro. To nam sada daje nešto jasniju sliku, ako mogu tako da kažem, o tome koliko je tamo bilo ljudi. Ali to je bio jedan projekat koji je organizovao general Forand. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: U mojoj prethodnoj posjeti selu Plavno, ljudi su bili preplašeni i rekli su da je već jedanaestoro ljudi ubijeno u selu, koje su oni sahranili između kuća, jer su se plašili da odu na groblje. I oni su rekli da su preplašeni i da žele da se sklone u bazu Ujedinjenih nacija. Ja sam to prenijela u UN bazu i da li je to odlučio general Forand ili neko niži, odlučeno je da taj dan pokušamo da prebacimo te ljude koji žele.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay, dozvolite mi da jedno pitanje razjasnimo. Upravo ste nabrojali sve one koji su učestvovali u toj misiji toga dana. Da li sam vas dobro shvatio da su to bili svi ljudi tamo, a nakon što ste se razdvojili, vi ste se našli u jednoj manjoj grupi?

SVEDOKINJA P-136: Razlog zašto smo se razdvojili, jer kad su predstavnici UN-a, prvenstveno civilnih poslova - obratili su se ljudima i rekli su... neki ljudi su već došli sa svojim malim zavežljajima... i rekli su im da bi bilo najbolje da još nekoliko dana ostanu tu, da se prijave i registruju kod hrvatskih vlasti, da će se svi pobrinuti da oni dobiju zaštitu u tom selu. I na neki način su ih odgovorili da se to dogodi, taj... to

njihovo prebacivanje u UN bazu. Nakon toga mi smo se podijelili u dvije grupe i odlučili da krenemo u detaljniju patrolu sela.

SUDIJA ORIE: I onda ste vi bili u jednoj manjoj grupi, nakon što ste se razdvojili. Hvala vam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Da li je neko od ljudi u tom kraju, gde ste išli toga dana, stvarno nakon toga bio transportovan u bazu Ujedinjenih nacija?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, jeste. Jedan čovjek iz sela Otriča, koji je rekao da je nekih desetak, petnaest dana lutao po šumama i skrivao se i došao je tu. I drugi je bio muškarac isto, koji je rekao da je na ivici nervnog sloma i da ne može da izdrži ni dana da sačeka tu registraciju. Dvojicu smo, znači, doveli u UN bazu.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Sada želim da vam postavim nekoliko pitanja o registraciji. Kod koje vlasti je vršena registracija?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Njima je rečeno da će pripadnici UN-a da razgovaraju sa hrvatskim vlastima da se registruju ti ljudi koji su ostali. Pretpostavljam u hrvatskoj policiji, da dobiju neke identifikacijske dokumente, ili tako. Obećano im je da će doći do takve vrste registracije kod hrvatskih vlasti.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Dakle, čini se, iako je grupa iz Ujedinjenih nacija otišla tamo tog dana, zadatak misije, a to je dovođenje ljudi u UN bazu, nije bio ostvaren?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da. Ja moram da priznam da je mene sama ta situacija jako uznemirila, jer ja sam vidjela koliko su ljudi prestrašeni. Vidjela sam da je takozvano čišćenje sela počelo od zaseoka Torbice, što je na lijevoj strani ulaska u selo Plavno, i znala sam da je pravo čišćenje sela tek počelo. Očekivala sam da su mogući neki drugi incidenti. Meni je bilo žao i nažalost, desili su se drugi incidenti, jer incident u Gruborima se desio samo par dana poslije toga. I meni je žao, jer da su taj dan ljudi, koji su došli spremni, povedeni u UN bazu, incident u Gruborima bi se izbjegao. Ja sam bila izuzetno uznemirena zbog toga, kada sam shvatila da će ih ostaviti tako bespomoćne i bez zaštite još nekoliko dana. I nisam htjela da prevodim. Prevodila je moja koleginica. Ja sam samo stajala po strani.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Znači, plan generala Foranda za taj dan nije sproveden?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, nije. Zato što je bilo, na neki način opet lako uvjeriti stare ljude da ne napuštaju svoje kuće, da će im biti pružena šansa da ostanu u svojim kućama, da prestanu da se plaše. Na neki način kroz taj razgovor su im ulili neku nadu da će moći da ostanu u svojim kućama. Jer nikom nije bilo baš do napuštanja svoje kuće. To su bili starci.

ADVOKAT KAY – PITANJE: A svrha je bila da se oni registruju kod policije kao osobe iz tog područja. To je bila svrha, zar ne, koja je uticala na njih da ostanu тамо?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, predstavnica civilnih poslova im je objasnila tako, da će se obaviti razgovori sa hrvatskim vlastima, hrvatskom policijom,

da će oni na taj način dobiti neku zaštitu, biće registrovano, znači koliko je ljudi ostalo i da će im na neki način biti pružena zaštita samom tom registracijom da su oni tu, da će dobiti identifikacijske dokumente, i na neki način to im je obećano.

ADVOKAT KAY – PITANJE: Hvala vam. Malo je duže trajalo, ali se ticalo onoga što sam vas pitao... vaša pitanja.

ADVOKAT KAY: Ovim sam završio ispitivanje svedokinje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Kay. Gospodine Mikuličiću. Sada će vas ispitivati gospodin Mikuličić, koji brani gospodina Markača. Molim vas, izvolite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Dobar dan, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIKULIČIĆ

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobar dan, svedokinjo P-136. Kao što je časni sudac rekao, moje ime je Goran Mikuličić. Ja sam odvjetnik i branitelj trećeoptuženika u ovom postupku, generala Markača. Dozvolite mi da vam postavim nekoliko pitanja. Da ne trošimo vrijeme, ja ću prvih nekoliko pitanja postaviti, pa vas molim samo da mi odgovorite sa da ili sa ne. Da li je točno da ste bili zaposleni kao prevoditelj Civilne policije Ujedinjenih nacija u vremenu od 11. šestog 1994. godine do 16. devetog 1995. godine?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne. Od avgusta mjeseca 1994. godine.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je točno da ste se vi u vašoj izjavi izjasnili kao pripadnica srpske nacionalnosti?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li je točno da ste se vi zapošljavajući se u Ujedinjenim nacijama, zaključili jednu vrstu ugovora i da ste potpisali neku izjavu?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li nam samo u nekoliko rečenica možete reći kakvu ste to izjavu potpisali prilikom zapošljavanja u Civilnoj policiji Ujedinjenih nacija?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, sam ugovor podrazumjeva, znači, da ne smijemo da iznosimo bilo kakve informacije, da treba da poštujemo sve ono što se odvija u kancelariji Ujedinjenih nacija. Znači, jednostavno poštivanje svih mogućih pravila Ujedinjenih nacija, uključujući tajnost informacija.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li to uključuje i vašu obvezu da budete nepristrani u odnosu na okolinu unutar koje radite?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, svakako. Moj posao je bio humanitarni rad.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Razumijem. Preći ćemo na to što je zapravo bio vaš posao. Vi ste bili prevoditelj, točno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Koje su bile dužnosti prevoditelja u Civilnoj policiji Ujedinjenih nacija?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: U periodu kada sam radila na području Vrlike, ponekad sam prevodila usmene sastanke sa policijom ali uglavnom u tom periodu bilo je patroliranje. Najduže sam radila na području Vrlike, patroliranje po selima i posjeta preostalim hrvatskim stanovnicima.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: To razumijem. Ali kad kažete "patroliranje" - da li to uključuje činjenicu da ste vi osobno nešto istraživali ili ste bili ovdje uz osobe koje su istraživale kao prevoditelji?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja sam bila prevoditelj, znači posjećivali smo preostale hrvatske... uglavnom starce, pitali da li je sve u redu, da li ih neko maltretira, da li imaju dovoljno hrane. Nekad sam lično, iz svog džepa, kupovala hljeb za te starce.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: To sam razumjeo. Vi ste u vašem iskazu na nekoliko mjesača govorili o tome kako ste radili određene spiskove. Da vas podsjetim, posjetili ste kninsko groblje i učinili ste jedan spisak koji je dostavljen kao dokaz u ovom predmetu. Da li ste vi to radili u okviru vašeg posla prevoditelja Civilne policije Ujedinjenih nacija ili ste to radili po vlastitom motivu i nahođenju?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja sam, radeći u bazi Ujedinjenih nacija stalno nailazila na pitanja ljudi – ko je sahranjen na kninskom groblju? To sam, uz dopuštenje moga komandira stanice, napravila, kako službenu zabilješku, tako i svoju ličnu zabilješku.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: To razumijem, gospodo, ali moje pitanje je bilo: da li vam je to netko od vaših nadređenih naredio da radite?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Nije, ali isto tako nekad sam ih...

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Hvala lijepo. Koliko je prevoditelja bilo zaposleno u bazi u Kninu, u kojoj ste vi radili?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja ne znam koliko je bilo prije *Oluje*. Oko 15 je nas ostalo.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Koliko je prevoditelja bilo zaposleno u Civilnoj policiji Ujedinjenih nacija?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja ne znam koliko je bilo prije *Oluje*, četvoro nas je ostalo iz civilne policije.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Referiram na vašu izjavu, pa me ispravite ako grijesim. Jedna između četiri prevoditelja bila je hrvatske nacionalnosti?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WAESPI: Gospodine...

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Gospodine predsedavajući, upravo pre reference u 52. redu, redovi od 16 do 18 su nestali, pitanje je glasilo: da li je sastavljanje tog spiska urađeno na zahtev nadređenih. Svedokinja je rekla: "Ne, ali sam isto tako rekla...." i onda je prekinuto. Da li bi svedokinja mogla da ponovi svoje objašnjenje?

SUDIJA ORIE: Svedokinjo P-136, molim vas, da li možete da ponovite odgovor koji ste dali na pitanje... vaš dosta kratak odgovor koji ste dali na pitanje - da li ste dobili uputstva da napravite te spiskove. Odgovor je bio "Ne" a onda ste nešto dodali. Da li možete to da ponovite?

SVEDOKINJA P-136: Da. Nisam dobila uputstva, ali se jako cijenilo kad bih pružila bilo kakvu dodatnu informaciju UN Civilnoj policiji. Znači, o ljudima koji su preostali, kad bih zapisala pa donijela, ili o ljudima koji su ubijeni.

SUDIJA ORIE: Da li onda treba da shvatimo vaš odgovor kao što piše, da su se oni vama zahvalili za te dodatne aktivnosti?

prevodioci: Časni Sude, zastupnik je taj koji se zahvalio.

SVEDOKINJA P-136: Da, da.

SUDIJA ORIE: Vidim da je sada došlo do izvesne konfuzije šta je ko rekao. Mislim da moje pitanje nije relevantno i da su stvari sada jasne... osim ako... Izvolite, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, mislim da je ovo dobar trenutak da spomenem da kada advokat i svedok govore istim jezikom, da bi onda trebalo da...

SUDIJA ORIE: Da. I ja sam razmišljao da sam to morao da kažem unapred. Svedokinjo P-136, vi govorite istim jezikom kao i gospodin Mikuličić. Prema tome, vi počinjete da odgovarate na pitanje pre nego što je prevod pitanja završen. Zato vas molim da uvek napravite kratku pauzu. Isto tako, vi gospodine Mikuličiću napravite kratku pauzu pre vašeg sledećeg pitanja. Izvolite, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dakle, iz onoga što smo čuli, vi ste na neki način radili spiskove, obavještavali ljude o njihovim najdražim koji su eventualno poginuli ili ne, to radili iz vlastitog motiva zbog toga što ste željeli ljudima pomoći...

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li je to točno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Referiram na izjavu svedoka, na stranici 4, paragraf treći, koji počinje sa rečju "među". Rekli ste da je bila Hrvatica po imenu (...) (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...). ona je bila zaposlena kao prevodilac.

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Mikuličiću, pronalaženjem paragrafa koji počinje sa "među" imali smo nekih 15 stranica, stvara izvesne probleme. Da li možete da nam kažete o kojoj izjavi je reč? Da li je to izjava iz 1996. godine ili kasnija izjava? I takođe recite nam gde otprilike možemo da nađemo taj paragraf? Jer ja imam ovde to samo na engleskom jeziku.

TUŽILAC WAESPI: Ja vidim tu referencu na 4. stranici, na 2. stranici dokaza, drugi kompletan paragraf na vrhu.

SUDIJA ORIE: Da. Da li vi mislite na paragraf koji počinje rečima: "Među nama prevodiocima je bila jedna Hrvatica"? Da li na taj paragraf skrećete pažnju svedokinji?

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Da, časni Sude. To je paragraf na koji referiram. Nažalost, u zapisnik nije ušlo. Ja sam rekao da je riječ o paragrafu na stranici 4. Ono što sam propustio reći, to je da je riječ o izjavi iz 1996. godine, pa se ispričavam. Nadam se da to više neću raditi.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da se vratimo na pitanje, svjedokinjo P-136. Da li je to točno da je među prevoditeljima bila jedna Hrvatica koja se zvala (...) (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...)?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Sjećate li se incidenta, ako mogu tako da kažem, kad ste protestirali zbog njenog ponašanja?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Ona je, prema vašoj izjavi, prenosila podatke hrvatskim vojnicima koji su se nalazili izvan baze UN-a. Da li je to točno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Također ste rekli u toj izjavi, dva paragrafa niže, da je bilo dosta Hrvata u kampu UN-a. Da li je to točno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: E sad, moje je pitanje sljedeće: koji je bio motiv da ste vi protestirali što je vaša kolegica obavještavala hrvatske vojниke izvan kampa o osobama Hrvatima koji su bili u kampu, kada ste, zapravo, i vi sami to isto činili u drugim prilikama u odnosu na srpsku nacionalnost?

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, ovo je složeno pitanje. Prvo pitanje – šta je navelo ovu svjedokinju da uradi šta je uradila. Zatim vi to ispreplićete pitanjem o drugoj stvari, koje glasi da li je pošteno da to radi, kao što ste rekli, kad je ona radila iste stvari. Da li možete... drugo pitanje traži ocenu. Ne bih se usprotivio takvoj vrsti

pitanja - da li ona smatra da je to pošteno, ali da li možemo jasno da razdvojimo ta dva pitanja? Dakle, prvo pitanje, svedokinjo P-136, gospodin Mikuličić želi da zna zašto ste se vi žalili na ponašanje (...) (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...)?

TUŽILAC WAESPI: Gospodine predsedavajući...

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Da li možemo nakratko da pređemo na privatnu sednicu?

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu.

(*privatna sednica*)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Svedokinjo P-136, da li možete da nam kažete zašto ste se žalili zbog toga? Ali pre nego što odgovorite, gospodine Mikuličiću, u vašem pitanju se impliciralo... samo da proverim to pažljivo. Vi ste implicirali u vašem pitanju da to što je koleginica prevoditeljka uradila jeste da je informisala Hrvate o prisustvu Hrvata u bazi. A ono što ona kaže u svojoj izjavi, koliko ja vidim, da je ona rekla da je ona počela da im priča o svemu što se dešavalо u bazi UN-a. Možda to uključuje i ono što ste vi pomenuli. Ali se u svakom slučaju to ne može izvući iz ove izjave u ovom trenutku. Prvo bih želeo da znam da li je ta koleginica, prevoditeljka, obaveštavala hrvatske vojnike koji su bili van baze o prisustvu Hrvata u bazi i da li je to bio taj deo koji je ona prenosila tim vojnicima?

SVEDOKINJA P-136: Znači, njen motiv je bio potpuno drugačiji, da se nadovežem na ono što je gospodin rekao, nego moj...

SUDIJA ORIE: Dozvolite da vas zaustavim. Ne govorim o njenom motivu u ovom trenutku, već o sadržaju onoga što je ona govorila hrvatskim vojnicima. Da li je to, takođe, pokrivalo i prisustvo Hrvata u bazi?

SVEDOKINJA P-136: Ne, njen konkretna rečenica je bila, kada je izletila sa kapije, rekla je: "Ovdje se nalazi preko 500 ljudi, zatvoreni su u kino sali. I ja sam Hrvatica". To je sve što sam ja čula da je rekla. Šta je poslije toga pričala, jer ja sam počela da protestujem, nisam čula taj ostatak. Počeli su da protestuju monitori koji su stajali kraj mene. A njen dečko, šef sektora UN Civilne policije je neko vrijeme šutio, što je mene jako povrijedilo, jer sam smatrala da on treba da svoj službeni položaj iskoristi na taj način i da ne dozvoli civilu da izađe i govoriti šta se dešava i koliko ljudi... Mi smo ljude zatvorili i zabranili da bilo ko izađe, zatvorili smo ih u kino salu. Ja lično sam zatvorila sva vrata. Nismo željeli da odmah znaju pijani vojnici koji su dolazili, da znaju da ima civila u bazi.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, gospodine Mikuličiću, sledeće pitanje, prepostavljam, da je i dalje gospodina Mikuličića, zašto ste se žalili, mada, gospodine Mikuličiću, u

poslednjem odgovoru ima dosta objašnjenja. Ako želite da postavite dodatna pitanja u vezi s tim, izvolite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala, časni Sude. Misljam da je ovo iscrpilo moj interes.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Kad ste spomenuli dečka ove prevoditeljice na čiji ste se postupak žalili, dozvolite samo dva pitanja u odnosu na vašeg bivšeg dečka. Čuli smo da je on bio pripadnik Specijalnih snaga Armije Republike Srpske Krajine. Da li znate ko je bio zapovjednik te specijalne jedinice tih specijalnih snaga?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne znam, niti me je interesovalo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da vas možda podsjetim. Da li vam ime Dragan Vasiljković, zvani kapetan Dragan, nešto govori u tom smislu?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne, ja nikad nisam čula za to ime.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Hvala. Da li je točno da su pripadnici snaga Ujedinjenih nacija imali oklopna vozila i druga vozila u bazi u kojoj ste se vi nalazili?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pripadnici Ujedinjenih nacija imali su neka... neka... neke transportere i UN vozila, da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Premda je to opće poznata činjenica ali za zapisnik, recite nam, molim vas, koje su boje bila ta vozila?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Bijele.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li su ona imala i neku posebnu oznaku na bokovima?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, "UN".

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li mogu zaključiti u vaše ime, a vi me ispravite ako grijesim, da se takovo vozilo bez ikakove... bez ikakovog problema moglo prepoznati i na veliku daljinu?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U vašoj izjavi iz 1996. godine na stranici broj 3, zadnji pasus, rekli ste da ste vidjeli, trčeći uz ogradu kako dvadesetak vojnika i tenk dolazi iz pravca Drniša po putu i da ste smatrali da su ti vojnici, kako ste vi rekli – „naši“?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, sjećam se toga.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Kada ste upotrijebili ovu riječ "naši vojnici" da li ste pri tome mislili na vojnike Ujedinjenih nacija?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne. Mislila sam na srpske vojnike.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Hvala. Da li ste mislili na Vojsku Republike Srpske pod zapovjedništvom Milana Martića, koji je na ovom Tribunalu osuđen na 35 godina zatvora zbog ratnih zločina?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Mislila sam na srpske vojнике kod kojih sam ja nalazila zaštitu, bez obzira pod čijom komandom da su bili.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U istoj izjavi...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, molim vas uzdržite se od nepotrebnih komentara uz vaše pitanje. Ako treba da uputite na neku rečenicu koju je ova osoba dala ili primila, učinite to s vremenom na vreme, ali osim toga, molim vas, pridržavajte se samo relevantnih pitanja, pošto mi svi znamo ko je bio Milan Martić. Izvolite, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U vašoj izjavi od 1996. godine, na stranici 15, predzadnji paragraf, rekli ste da niste obraćali previše pažnje na hrvatske vojниke i da niste primjećivali imena jedinica ili oznake koje su nosili na uniformama. Da li je to točno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Pa, ipak da vas pitam, da li ste mogli po boji uniforme možda razlikovati jedinice unutar hrvatske vojske ili policije?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja znam da su bile dvije vrste uniformi, čisto zelene i maskirne uniforme, ali nisam sigurna koje su bile regularna vojska, koje su bile specijalne snage. I znam da su neki nosili trake u bojama na rukama ili oko glave.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ovo me vodi prema incidentu u Gruborima, koji ste vi dotakli u vašoj izjavi iz 1996. godine na stranici 11, 7. paragraf, u kojem ste rekli da ste bili u selu Grubori 26. kolovoza. Da li je to točno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Tačno je da sam bila u selu Gruborima ali, znači, dan poslije incidenta. Ne u vrijeme incidenta.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste bili u pratnji osoba iz UN-a, da ih ne nabrajamo. Međutim, da niste... da vam nije bilo omogućeno da dođete u selo, jer da su vas spriječili hrvatski vojnici ili policija. Da li je to točno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da. Bili smo zaustavljeni. Bio je punkt na ulazu u selo. Nisu nam dozvolili da uđemo, zato što je u procesu bilo uklanjanje tijela iz sela Grubori.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li se možda danas preciznije možete sjetiti tko vas je spriječio, vas, delegaciju Ujedinjenih nacija da uđete u selo? Da li policija - policija civilna ili vojna ili oružane snage?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Nažalost, ne mogu da se sjetim ni koje su boje uniforme bile, ni da li je bila policija ili vojska.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Hvala. Time ste odgovorili na moje sljedeće pitanje, koje onda neću postaviti. Vi ste u vašoj izjavi, to smo danas čuli, rekli da ste sudjelovali zajedno sa pripadnicima Civilne policije UN-a u prijavljivanju zločina policijskim organima civilne vlasti Republike Hrvatske?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Da li ste ikada bili prisutni da je neki zločin ili neka primjedba bila prijavljena nekom drugom, osim civilne policije?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja sam išla samo u stanicu civilne policije. I jednom u štab na sastanak sa oficirom za vezu.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Mada je iz vašeg odgovora jasno, ali ja ču vas još pitat da razjasnimo u potpunosti. Da li ste ikada bili član tima ili grupe koja je prijavljivala određene kriminalne radnje i aktivnosti jedinicama specijalne policije?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja ne znam koje su bile specijalne jedinice policije. Ja sam bila samo na jednom sastanku u štabu. Da li su to bili predstavnici specijalne ili regularne vojske, ne znam.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Svjedok 136, ali maloprije ste rekli da vam je poznato da su pripadnici specijalne policije nosili zelene uniforme?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja sam rekla da ne znam... da znam da su bile dvije vrste uniformi. Ne znam koja je pripadala pripadnicima specijalne policije a koja regularno vojsci. To sam rekla.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Dobro. Zahvaljujem na odgovoru. Svjedok 136, zbog čega ste vi rekli, referiram na izjavu iz 2007. godine na strani broj 5, na samom kraju te izjave, da se ne slažete da se ova vaša izjava upotrebi pred vlastima nekih drugih, osim ovog Tribunala, po diskreciji ureda tužitelja ovog Tribunala?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Zato što sam ja davana izjavu samo istražiteljima Haškog suda i prije toga jednoj nevladinoj organizaciji u Beogradu. Znači, ne želim nikom drugom da dajem izjave.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Svjedok 136, ja ne pitam da li želite ili ne želite davati izjave nekom drugom, nego sam vas pitao zašto ne želite da se vaša već dana izjava upotrijebi i negdje drugdje osim na ovom Tribunalu?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja ne znam gdje drugdje bi mogla biti upotrebljena osim... Ja sam trenutno posvećena samo ovom Tribunalu i ne znam gdje drugo bi moglo biti upotrebljeno.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Pa, možda pred pravosudnim organima Republike Hrvatske ili Republike Srbije ili Republike Bosne i Hercegovine?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja trenutno želim da svjedočim samo pred ovim Sudom.

ADVOKAT MIKULIĆ: Hvala, časni Sude. Nemam više pitanja.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Hvala vam, svjedok 136 na odgovorima.

SUDIJA ORIE: Hvala. Gospodine Waespi, da li ima bilo kakve potrebe za dodatnim ispitivanjem svedokinje?

TUŽILAC WAESPI: Da, oko 10 minuta.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: U redu. Onda molim vas počnite.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC WAESPI

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Svedokinjo, juče kada ste odgovarali na pitanja mog kolege, gospodina Kehoea, govorili ste o vremenu kada ste radili u području Vrlike. Da li se sećate toga?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Ako biste nam dali stranicu, kako bismo mogli bolje da vas pratimo.

TUŽILAC WAESPI: To je na 50. stranici, u 20. redu.

SUDIJA ORIE: Ako biste, takođe, mogli da nam date jedan manji deo teksta, jer je novo učitavanje transkripta od juče sa novim numeracijama stranica. To je na sledećoj stranici. Tako da sada počinje od 616. stranice. A vi ste rekli da je to stranica...

TUŽILAC WAESPI: Stranica broj 50. Tu svedokinja govorи o tome da je Cetina bila granatirana pre *Operacije Oluja*.

SUDIJA ORIE: Ali upravo ste rekli... rekli ste da je to bila 50. stranica. Dakle, ako uzmemo 616 plus 50, to je onda 666. stranica. Hvala vam.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Kada ste rekli, svedokinjo, da je Cetina granatirana nekoliko puta pre *Operacije Oluja*, da li možete da nam prvo kažete gde se nalazi Cetina u odnosu na Knin?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Cetina je selo koje se nalazi na vrličkom području, vrlo blizu linije razdvajanja.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Da li je to istočno ili zapadno od Knina?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Nemam orijentaciju.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: I kada kažete da je granatirana nekoliko puta pre *Operacije Oluja*, o kom vremenskom okviru govorite? Koji meseci, koja godina?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, ne znam. Moglo je da bude čak i mjesec dana ranije. I nije granatirana samo Cetina. Granatirano je područje prema selu Otišić, odnosno oko jezera, više puta. Jer ja sam pripadala takozvanom *Harvest timu*, timu za žetvu, koji je trebao da ohrabri ljude da izadu, bez obzira na granatiranje - da izadu da žanju žito.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Hvala, svedokinjo. I koliko se sećate, da li je bilo vojnih ciljeva u Cetini ili drugim selima gde ste rekli da je bilo granatiranja?

ADVOKAT KEHOE: Ulažem prigovor, časni Sude. Mislim da ova svedokinja nema nikakvu osnovu da zna šta su bili u Cetini vojni ciljevi ili ne.

TUŽILAC WAESPI: Mislim da može.

SUDIJA ORIE: Dajte da ponovo pročitam pitanje. Pa, možemo da pitamo, možda ne za vojne ciljeve ali, gospodin Waespi možda može da pita svedokinju da li je ona upoznata sa bilo kakvim vojnim prisustvom ili vojnim objektima, kao što su kasarne i takve stvari o kojima bi svedokinja mogla da svedoči. Ako ne zna, to ne znači nužno da nije bilo vojnih ciljeva za koje svedokinja možda nije znala. Ali, pošto je ovo činjenično pitanje, gospodin Waespi može da ga postavi svedokinji. Tako da je delimično vaš prigovor podržan.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu samo nešto da kažem, i to će biti poslednje za sada, časni Sude. Ovo nije bilo u glavnom ili unakrsnom ispitivanju, da se dogodilo granatiranje Cetine. Ja nisam postavio nijedno pitanje, niti da su to uradile moje kolege. I sigurno je da zastupnik otvara novo područje. Ovo nije dodatno ispitivanje, ovo je novo glavno ispitivanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi, da li možete da nam kažete šta vas je navelo da sada postavite to pitanje kada u ranijoj fazi niste tražili pojašnjenje tokom svedočenja?

TUŽILAC WAESPI: Koliko sam ja shvatio svrhu dodatnog ispitivanja, ono proizilazi iz unakrsnog ispitivanja. To je pitanje koje je pokrenuo gospodin Kehoe i svedokinja je na to odgovorila.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja nisam postavio nikakvo pitanje o granatiranju Cetine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi, da li možete da nam ukažete na direktni izvor prema kom se gospodin Kehoe bavio ovim pitanjem u unakrsnom ispitivanju?

TUŽILAC WAESPI: Dao sam vam referentnu stranicu pre nekoliko trenutaka.

SUDIJA ORIE: To je... da. To je... koju sam ja još uvek... dozvolite mi samo... rekao sam... To je ona što sam računao, zar ne? I mislim da sam došao do 666. stranice.

TUŽILAC WAESPI: Pitanje je bilo...

SUDIJA ORIE: Da li možete da date doslovan tekst, lakše nam je da pronađemo.

TUŽILAC WAESPI: Da. Odgovor svedokinje počinje: "Postoji mnogo elemenata zbog kojih je... uticao na izgradnju straha u Kninu. Ja sam radila na području Vrlike, kada je stanica... pošto je zatvoreno svih devet stanica Ujedinjenih nacija" i tako dalje.

SUDIJA ORIE: Da li je to neko već pronašao? Ja to još nisam pronašao.

TUŽILAC WAESPI: Kao što sam rekao ranije, Odbrana se bavila pitanjem narastanja straha.

SUDIJA ORIE: Da, da. Dozvoliće postavljanje tih pitanja. Narastanje straha. A nije isto da li je ovaj ili onaj tip granatiranja. Molim vas, nastavite ali nemojte da postavljate pitanja o vojnim ciljevima, već o njenim saznanjima o vojnem prisustvu ili o vojnim objektima. Dakle, preformulišite pitanje ukoliko ono ne zahteva prosuđivanje. Molim vas, produžite, gospodine Waespi.

TUŽILAC WAESPI: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Svedokinjo, koliko se vi sećate, da li je bilo vojnog prisustva, odnosno vojnika ili vojnih objekata za koje ste vi znali, u to vreme u Cetini i drugim selima koja ste vi pomenuli, kao sela koja su bila granatirana?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Konkretno, u selu Cetina mislim da nije bilo nikakvog vojnog prisustva, a isto tako mogu da kažem i za okolinu jezera, Perućkog jezera da nije bilo vojnog prisustva.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Prepostavljam da ste hteli da kažete da vi niste znali ni za kakvo vojno prisustvo, što, naravno, nije isto kao da nije bilo vojnog prisustva, ali vi niste videli ništa slično. Da li sam dobro shvatio?

SVEDOKINJA P-136: Dobro ste shvatili. Ja nisam primjetila. Možda su bili negdje u brdima, ali ja nisam primjetila.

SUDIJA ORIE: Da. Izvolite, nastavite, gospodine Waespi.

TUŽILAC WAESPI: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Samo da razjasnimo. Ko je granatirao ta sela, ako zname?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Hrvatske...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja mislim da je odgovor čisto nagađanje, jer ona ne zna. Ako ona zna, da li je ona bila sa trupama hrvatske vojske kada se dogodilo granatiranje ili sa Vojskom Republike Srpske Krajine?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, to je bilo jednostavno pitanje i ja sam zaista pažljivo slušao vašeg kolegu. Pitanje je bilo: "Ko je to uradio, ako zname?" Ima nekoliko potencijalnih odgovora. Jedno je: "Ne znam". Onda je odgovor dat. Ako svedokinja zna, onda može da nam kaže šta zna i onda možemo pažljivo da pogledamo kakva su njena saznanja. Da li je to nešto što je ona lično primetila ili je to neka informacija iz druge ruke. Molim vas, odgovorite na pitanje: da li zname ko je granatirao ta mesta?

SVEDOKINJA P-136: Ja sam išla vrlo duboko u liniju i znam gdje su se nalazile *observation posts* hrvatskih vojnika i znam... tada je okom bilo vidljivo da su se oni primakli na brdo iznad Cetine i gađali su sa brda iznad Cetine. Oni su držali taj položaj.

TUŽILAC WAESPI: Gospodine Waespi, možda možete dalje da ispitujete šta je onda svedokinja tačno videla kada je rekla da su "oni" granatirali. Da li je ona videla bilo kakvo naoružanje, da li je videla bilo kakve posade. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC WAESPI: Da.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Svedokinjo, da li možete da odgovorite na pitanje koje interesuje predsedavajućeg sudiju?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Mogu da odgovorima na pitanje. Ja sam imala tu sreću da svaki put kada sam patrolirala u autu sa jednim Portugalcem, koji je bio član mog tima, nije nijednom bilo granatirano. Ali kroz UN izvještaje možete da provjerite da su granatirana polja gdje su ljudi žnjeli žito. Čak jednom prilikom sam prisustvovala sahrani, gdje su ljudi bili preplašeni, jer je par dana prije toga pala granata baš blizu groblja.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Da. Hvala na odgovoru, svedokinjo. Ali pitanje je bilo: ako ste videli neko oružje kod hrvatske vojske, kakva je to vrsta oružja bila?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, nisam bila tako blizu položaja da mogu da vidim koja je vrsta oružja. Čak i da jesam, ja se ne razumijem u oružje.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Hvala, svedokinjo. Dozvolite mi da pređem...

SUDIJA ORIE: Mogu li ja da postavim jedno dodatno pitanje. Rekli ste da ste znali gde su hrvatski položaji. Da li ste znali i za položaje neke druge vojske u tom području?

SVEDOKINJA P-136: Ja sam u par prilika išla jako duboko gore, sela Koljani i Lapac, na kenijske posmatračke tačke. I oni su mi pokazali na nekoj udaljenosti, možda 1.000 metara, rekli su da ne smijem da izvirujem, ovaj, da se pokazujem, jer se tu nalaze snajperisti ili, ne znam, položaji hrvatske vojske. To je bilo na nekoj udaljenosti od 1.000 metara, od punkta kenijske osmatračnice.

SUDIJA ORIE: Nisam to...

SVEDOKINJA P-136: Da, nisam odgovorila. Ali nisam... nisam išla na drugu stranu. Nisam vidjela neke druge osmatračke tačke. Nisam vidjela srpske položaje.

SUDIJA ORIE: Da li mogu da shvatim da je vaš odgovor da je njih tamo bilo ali vi tamo niste išli?

SVEDOKINJA P-136: Ja nisam vidjela srpske položaje. Nisam. Ili nisam išla dovoljno daleko do tih linija.

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas, nastavite, gospodine Waespi.

TUŽILAC WAESPI: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Prelazimo na drugo pitanje. To je takođe u jučerašnjem transkriptu, 76. stranica, redovi od 19. do 21. i pročitaću odgovor svedokinje o tome da li je Knin pretrpeo velika oštećenja. Svedokinja je rekla: "Znate šta, kada trčite a granate fijuču na sve strane, nemate baš nešto pažnju da obraćate puno. Ja sam primjetila tu kuću porušenu, primjetila sam ambulantu oštećenu". Kada je reč o ovoj oštećenoj ili uništenoj kući, da li se sećate, da li je pre početka *Operacije Oluja*, u toj kući bilo nekog vojnog prisustva ili u njenoj blizini, ako znate?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Znam da je to bila civilna kuća jer sam baš na tom mjestu svako jutro čekala patrolu UN Civilne policije da dođe po mene. To je bila civilna kuća, stambena.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Hvala, svedokinjo. Treće pitanje...

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi, za zapisnik, za one koji će kasnije to morati da traže, to su stranice 692 i 693. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC WAESPI: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Treće pitanje odnosi se na stan vašeg dečka, i to je 85. stranica, redovi od 17. do 20. Isto pitanje postavljeno vam je nekoliko puta, pa bih sada želeo da budemo sigurni šta je tačno vaš odgovor. Prvo na 84. stranici gospodin Kehoe vas je pitao: "Pa, jeste li videli da i drugi vojnici žive u toj zgradi?" Vi ste odgovorili: "Ne znam šta mislite kada kažete 'vojnici'. Većina muškaraca bila je u uniformama." Moje pitanje glasi: da li znate da li je bilo vojnika koji su živeli u stambenoj zgradi u kojoj je živeo vaš dečko u vreme dok je trajala *Operacija Oluja*?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, sasvim je moguće da je bilo i vojnika. Ja ne znam.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Hvala, svedokinjo. Idemo na četvrtu temu. Samo jedno razjašnjenje. Na 95. stranici u 16. i 17. redu, kada su vam postavljena pitanja o *Veritasu* i vašem radu u Beogradu, rekli ste da radite za Fond za humanitarno pravo. Da li možete da objasnite u jednoj ili dve rečenice šta je to Fond za humanitarno pravo?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: U to vrijeme ja sam radila na istraživanju zločina koji su se desili u toku *Operacije Oluja*, znači, tražili smo svedoke iz Sektora Jug i Sektora Sjever. Moj zadatak je bio da ispitam svjedoka, uzmem izjavu i kasnije smo u skladu sa Ženevskim konvencijama pokušali da nađemo gdje je došlo do kršenja zakona o ljudskim pravima. Te sve izjave su poslate direktno u Tribunal.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: I još samo reč ili dve o samoj toj instituciji, o Fondu za humanitarno pravo. Ko je osnivač te organizacije?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: To je nevladina organizacija koja još uvijek radi.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Hvala vam. Svedokinjo, pretposlednje pitanje je (...) (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...). Postavljeno vam je pitanje o njoj i na to ste dali odgovor na 99. stranici, od 8. do 15. reda. Moj kolega, gospodin Kehoe postavio vam je pitanje, citiram: "Hrvatski vojnici su pratili neke ljudе koji nisu bili

ranjeni do baze Ujedinjenih nacija, zar ne?" I vi ste onda odgovorili: "Sve čega se sećam oko tog specifičnog slučaja, bio je njen odlazak". I nastavljate. Dakle, u odnosu na (...) (izbrisano po nalogu Pretresnog veća) (...) da li je došla sama u bazu Ujedinjenih nacija?

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi, citirali ste deo koji smo juče redigovali. To je bar ono što mi je rekla gospođa sekretarka. Naravno, to se ne pojavljuje u našem transkriptu, ali... i zbog toga sada tražim novo redigovanje, gospođo sekretarko. I da li biste mogli da se uzdržite od spominjanja tog imena. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC WAESPI: Svakako, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Da li se sećate, da li je neko dopratio tu osobu do baze Ujedinjenih nacija, da li su je dopratili hrvatski vojnici ili je došla sama, ako se sećate?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne mogu da se sjetim.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Hvala, svedokinjo. I poslednje pitanje o kom želim da razgovaramo odnosi se na dokazni predmet Tužilaštva broj 11, to je dokazni predmet pod pečatom.

TUŽILAC WAESPI: Ako može da se stavi na ekran, ali molim da se ne prenosi za javnost.

SUDIJA ORIE: To će biti na našim ekranima. Vidim u transkriptu da sam rekao "naši ekrani" ali to možda nije bilo sasvim jasno.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Da li se sećate ovoga?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da, bila sam tamo.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Sada želim da vam postavim par pitanja o ovom dokumentu. Tu se kaže, citiram: "Smatra se da je do smrti došlo tokom vojnog napada". Budući da ste vi tada bili prevoditeljka, da li se sećate šta je tačno rečeno i ko je to tačno rekao kada je objašnjavao tu situaciju?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ja se sjećam da... mi, pošto su... pošto je bio dim po selu i mi smo došli u to selo iz tog razloga, tražili smo po selu. I jedan, mislim, od indonezijskih vojnika je povikao da je našao nešto. Mi smo došli. Tijelo je bilo pokriveno sa čebetom i okolo je bilo kamenje. Svi su bili u nedoumici da podignu čebe. Kada je konačno to dignuto, ugledali smo tu stravičnu sliku. Niko od njih nije prišao tako blizu da utvrdi smrt... način smrti, zato što je slika bila stravična. Pola tijela je bilo pojedeno od strane životinja. Pretpostavljam da je poslije... ja ne znam šta je bilo poslije. Ja pretpostavljam da je o tome informirana hrvatska policija. Tijelo čak nije išlo regularnom sahranom, već su dvojica staraca iz susjednog sela tijelo odvukli i ubacili u septičku jamu, koju je iskopao njen sin. Oni su bili jako stari. Nisu mogli da je nose. Ubacili su je, nabacali zemlju preko tijela i ja sljedeći put kada sam došla, samo je virio dio sukњe od te žene. Ona, znači, nije sahranjena na hrvatskom groblju. Ne znam kako je... koje su rane uzrokovale smrt.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Hvala na odgovoru. Da se vratimo na moje prvo bitno pitanje. Ovo što stoji u izveštaju: "Smatra se da je do smrti došlo tokom vojnog napada", da li se sećate ko je to rekao? Čije je to objašnjenje? Čija je to informacija?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: To nisu razgovarali preda mnom, ali se sjećam ovog nigerijskog policajca. Ali nisu preda mnom o tome razgovarali.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Hvala, svedokinjo.

TUŽILAC WAESPI: Časni Sude, ako mi dozvolite, imam još jedno poslednje pitanje za razjašnjenje u vezi sa stambenom zgradom u kojoj je stanovao dečko svedokinje.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Osim vašeg dečka, ko je još živeo u toj stambenoj zgradi? Čega se sećate?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: To je bilo veliko naselje sa puno stambenih zgrada. Ja nisam znala nikog iz tih zgrada, pošto ja nisam živjela u tom dijelu naselja, pošto ja nisam iz Knina. Znači, ne znam. To je bilo stambeno naselje.

TUŽILAC WAESPI – PITANJE: Da li je tamo bilo žena i dece?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Naravno.

TUŽILAC WAESPI: Hvala. Gospodine predsedavajući, nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

TUŽILAC WAESPI: Samo još jedna sitnica u vezi sa dokaznim predmetom Tužilaštva broj P10, obeleženim za identifikaciju. Prilikom ispitivanja gospodina Kaya, mi imamo samo štampani primerak za taj dokazni predmet. Izgleda da postoji kopija i u sistemu elektronske sudnice koji nosi broj 00866 po *Pravilu 65ter* i to je identično sa dokumentom koji nosi broj 02736. Dakle, to je duplikat. To je obeleženo za identifikaciju kao dokazni predmet Odbrane broj D10.

SUDIJA ORIE: Sud ne zna šta se sve nalazi u sistemu elektronske sudnice, jer mi nemamo pristup vašim dokumentima, sve dok nam se ne predoče. Isto tako, gospođa sekretarka me je obavestila neposredno pre nego što smo ušli u sudnicu u vezi sa numerisanjem, pogotovo u vezi dokaznog predmeta Odbrane broj D10. Ne znam da li je to još uvek problem. Molim gospođu sekretarku da nas informiše o tome šta ste utvrdili i šta ste mi rekli ranije.

sekretar: Svakako, časni Sude. Ono što je gospodin Waespi spomenuo u vezi sa elektronskom sudnicom, jeste da dokazni predmet Odbrane broj D10, obeležen za identifikaciju po *Pravilu 65ter* nosi broj 00866.

SUDIJA ORIE: Da li to rešava vaš problem? Da li ima još nešto pre nego što pozovem moje kolege da postave pitanja? Da li ima potrebe za daljim unakrsnim ispitivanjem? Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Samo kratko u vezi pitanja Cetine...

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Nisam siguran kakva je praksa pred ovim Pretresnim većem. U *Predmetu Dragomir Milošević* nije bilo dodatnog unakrsnog ispitivanja nakon dodatnog ispitivanja, ali...

SUDIJA ORIE: Ali naravno, dodatno unakrsno ispitivanje služi tome da se reše pitanja koja su se pojavila u dodatnom ispitivanju. Prema tome, to nije nova runda ispitivanja. To nije nešto novo. Drugo unakrsno ispitivanje usredsređuje se na pitanja koja ste vi postavili svedokinji a ne radi se o osporavanju odgovora koji su dati u glavnom ispitivanju. Dakle, to je ograničenje, gospodine Kehoe. Na osnovu onoga što je rekao gospodin Kehoe, primetio sam da postoji jedno konkretno pitanje koje ste vi razvijali u dodatnom ispitivanju na koje on želi da se usredsredi. To je...

ADVOKAT KEHOE: Samo jedno pitanje...

SUDIJA ORIE: Da. A onda ćemo polako ovde da naučimo kakva će tačno da bude naša praksa. To zavisi i od toga kako vi sami rešavate probleme. Pretresno veće će da odluči da li je to dobar i efikasan način korišćenja sudskog vremena. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo svedokinjo, da li znate da li je Vojska Republike Srpske Krajine imala artiljerijske položaje u Cetini?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Kehoe. Da li ima još neko nešto od zastupnika? Ne vidim.

(Pretresno veće se savetuje)

ISPITIVANJE: PRETRESNO VEĆE

SUDIJA ORIE: Svedokinjo, ja imam nekoliko pitanja za vas. Prvo pogledajte vašu izjavu iz 1996. godine, na 5. stranici gde spominjete dve sestre iz Uzdolja, koje su došle u nedelju 6. avgusta u bazu Ujedinjenih nacija. I na kraju vaše izjave kažete da je jedan vojnik uzeo jednu osobu, odvezao je nazad do mesta na putu Knin – Drniš, blizu Uzdolja gde su ih bili pokupili i onda piše: "Kada su stigli, videla je da su četiri

starije žene ubijene. Stariji čovek je još uvek bio živ, jer je podigao glavu". Da li ste primili neke informacije o tome kako su ubijene te četiri starije žene?

SVEDOKINJA P-136: Ja sam prevodila njihovu izjavu, znači u bazi Ujedinjenih nacija, kada su stigle, i one su ove detalje, koje sam ja upamtila, one su rekле i predstavnicima UN Civilne policije, s tim da su se plašile da kažu svoja imena. Ne sjećam se da su rekле kako su ubijene žene. Samo je rekla da je čovjek još bio živ i da je podigao glavu, ali da joj nije bilo dozvoljeno da mu priđe.

SUDIJA ORIE: Znači, vi nemate nikakve druge detalje kako su se ubistva dogodila? Hvala vam. Onda...

SVEDOKINJA P-136: Ne, nemam.

SUDIJA ORIE: Sada pogledajte izjavu koju ste dali 2007. godine. Za strane, to je 15. paragraf.

SVEDOKINJA P-136: Ne vidim izjave. Uopšte ni jednu izjavu ne vidim na ekranu.

SUDIJA ORIE: Reći će vam tačno o čemu želim da vas pitam. Počinjete ovako, i pročitaću vam ceo paragraf od tri reda: "Tokom avgusta meseca videla sam mnoge vojnike iz raznih jedinica u tom području i stekla sam utisak da tu vojska još uvek ima kontrolu, zbog toga što ih je još uvek bilo mnogo naokolo." Da li možete da nam date dalje detalje koji bi nam omogućili da bolje shvatimo da li su to bili vojnici na dužnosti ili ne? Jer ako vidim vojnika u supermarketu, to je nešto drugo nego ako vidim vojnika u vojnom džipu. Da li možete da nam date još detalja koji bi nam omogućili da shvatimo da li su oni bili na dužnosti kada ste ih vi videli?

SVEDOKINJA P-136: Da, po selima po kojima sam ja patrolirala, nekad su bili postavljeni i punktovi. Sjećam se jednog punkta u selu Otišić, kada su nas zaustavili i tražili su od nas da objasnimo šta radimo tu, zašto patroliramo po tom selu, koga tražimo. Znači, viđala sam mnogo vojnika po selima. Prvenstveno sam ih viđala u situacijama kada su pljačkali kuće.

SUDIJA ORIE: Da. Naravno, ne možemo da kažemo da su bili na dužnosti kada su pljačkali kuće... dakle, nisu bili na dužnosti ali nisu radili ono što su trebali da rade. Možete li da nam kažete... kao prvo, želeo bih... vi ste dali jedan primer kontrolnog punkta. Da li je tako nešto bilo uobičajeno po selima i da li nam možete reći vaš utisak koliko je ukupno bilo kontrolnih punktova sa posadama vojnika, koje ste vi videli?

SVEDOKINJA P-136: Da. Sjećam se još punkta prema selu Strmici, kada nam nije bio dozvoljen prolaz. Sjećam se punkta u selu Plavnu, kada nam nije dozvoljen prolaz. To... Mislim da su to... Mislim da to dovoljno daje sliku da je hrvatska policija... hrvatska vojska još uvijek bila po terenu po svim selima. Viđala sam ih u... na sve strane... I moram da priznam da susret sa hrvatskim vojnicima mi je bio mnogo strašniji nego sa hrvatskim policajcima.

SUDIJA ORIE: Da. Da li možete da pokušate da odgovorite i na drugo pitanje koje sam vam postavio a to je koliko je ukupno bilo takvih punktova koje ste videli? Da li govorite o pet sela, uključujući i zaseoke, u kojima ste videli kontrolne punktove ili o 20 sela ili o stotinama sela? Dajte nam neki opšti utisak?

SVEDOKINJA P-136: Pa, ja ne mogu sad tačno da se sjetim. Ali gdje god sam otisla... Sjećam se, jednom sam išla na relej prema Drnišu, tamo ih je bilo stotinu. Sigurno stotinu, zato što su mi jako prijetili i što sam se jedva izvukla iz te situacije. Sjećam se u selu Zelenbabe kad sam bila, sjećam se da je isto bilo puno vojske. U stvari, ja ne znam da sam ikad ušla ni u jedno selo da nisam vidjela vojsku. Sjećam se u naselju, prvi dan kad sam išla u stan svoje koleginice da pokupim njene stvari, naselje... ne znam sad kako se zove, u centru grada bilo je... bilo je... isto je pisalo "Zabranjen pristup" i vidjela sam hrvatsku vojsku. Sjećam se u selu svog rođaka da sam vidjela jako mnogo, kad sam tražila svoju baku, vidjela sam jako mnogo vojnika. U selu Palanka. Znači, vidala sam ih na sve strane. Ja ne mogu sad tačno da kažem koliko ih je bilo.

SUDIJA ORIE: Da. Kada kažete "vojska", da li mislite na pojedince u uniformama ili o grupama koje imaju neku vrstu organizacije? Šta podrazumevate pod vojskom?

SVEDOKINJA P-136: Nisam viđala pojedinačno vojnike. Oni su uvijek bili u većoj grupi, veća koncentracija vojnika.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na vašem odgovoru. Zatim bih želeo da vas uputim na vašu izjavu iz 1996. godine, na 10. stranici gde spominjete jednu staru ženu, rođenu 1913. godine, koja se pojavila sa rukama u vazduhu - govorimo o tome kad ste bili u vašoj poseti zaseocima oko Plavnog, koja je rekla: "Nemojte me ubiti, uzmite šta hoćete". A zatim ste pitani o telu koje ste videli. Ona vam je rekla da je njen suprug otisao u Beograd nedelju dana pre napada i da su oni tamo imali stan. I da vam je pokazala neke dokumente. Pronašli ste još tri vrlo stare žene. Šta se nakon toga dogodilo? Vi opisujete šta ste videli, šta vam je ta žena rekla. Da li ste tamo dobili još neke informacije?

SVEDOKINJA P-136: Da, jedna od tih žena je rekla da je njen sin, Vidović Stevan, nestao par dana prije toga, požalila se. Nije znala šta se desilo. Međutim, mi smo pokušali... Mi smo rekli da ćemo definitivno pokušati da saznamo šta se desilo sa njenim sinom. Možda tri dana nakon toga našli smo tijelo Vidović Stevana. Ja sam bila sa *security officerom* i još jednim, mislim, Kanađaninom u autu. Prozor je bio otvoren. Osjetili smo miris tijela u raspodu i našli smo tijelo Vidović Stevana, koje je bilo već u velikoj fazi raspada, u selu Plavno.

SUDIJA ORIE: I da li ste videli nešto što biste, iako niste profesionalac, što bi vam dalo utisak o tome kako je Stevan Vidović izgubio život?

SVEDOKINJA P-136: Ja ne znam. On je ležao na leđima. Bio je u civilnoj odjeći i lice mu je bilo potpuno nagriženo crvima. Nisam zagledala kako je ubijen.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na našem odgovoru i nemam više pitanja za vas. Ako neko od strana ima pitanja koja proizilaze iz onoga o čemu sam ja govorio, onda imate priliku da ih postavite?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ako mi dozvolite?

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITAJE: Gospođo svedokinjo, sudija Orie vam je pročitao jedan deo vaše izjave iz 2007. godine. To je 15. paragraf o tome da je vojska još uvek kontrolisala to područje. I vi ste spomenuli kontrolne punktove na kojima su bili vojnici. Da li znate, da li su na tim kontrolnim punktovima bili pripadnici vojne policije?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: To su bili vojnici. A ja ne znam sad da li oni drugačiju neku... da li pripadnici vojne policije nose drugačiju uniformu. Ja sam ih tada vidjela kao vojnike.

ADVOKAT KEHOE – PITAJE: Dakle, gospođo svedokinjo, ne možete da nam kažete da li su osobe na tom kontrolnom punktu bili redovni vojnici ili pripadnici vojne policije, je li tako?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Pa, ja bih rekla prije da su bili vojnici, jer mi je nemoguće da ima toliko vojnih policajaca.

ADVOKAT KEHOE – PITAJE: U 10. paragrafu vaše izjave, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P3, izjava iz 2007. godine, vi u poslednjoj rečenici kažete: "Koliko se sjećam, na punktovima su bila vojna lica, mada ne znam tačno da li su uniforme koje su uglavnom bile maskirne, bile vojne ili policijske."

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Naglašavam da toliku pažnju na uniforme nisam obraćala. Ja znam da kad bih naišla na hrvatskog policajca da sam se, bez obzira što sam imala i s njima više incidenata, osjećala mnogo ugodnije, nego kad bih naišla na hrvatskog vojnika.

ADVOKAT KEHOE – PITAJE: Shvatam. Ali još jednom, ovo je moje poslednje pitanje, kada ste ih videli, niste mogli da zaključite da li su to vojnici ili pripadnici vojne policije. Da li je tako?

TUŽILAC WAESPI: Gospodine predsedavajući?

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Waespi.

TUŽILAC WAESPI: Mislim da je svedokinja već dva ili tri puta odgovorila na to pitanje.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ovo je moje poslednje pitanje.

SUDIJA ORIE: Pa, gospodine Kehoe, ako se to poslednje pitanje treći put postavlja svedokinji, ono se i dalje ponavlja, bez obzira da li je poslednje, pretposlednje ili prvo... ne, prvo ne može da bude, ali treće ili četvrto, to ne čini nikakvu razliku. Hajde da pokušamo da shvatimo šta svedokinja želi da nam kaže. Da li sam vas dobro shvatio, svedokinjo P-136, da na osnovu uniformi koje ste videli, vi kažete: "Ne mogu da vam kažem da li su uniforme koje sam obično viđala kao vojne uniforme, da li su vojni policajci nosili takođe iste takve"? Da li je to tačno tumačenje vašeg svedočenja?

SVEDOKINJA P-136: Da. Ja jedini način kako sam razlikovala vojsku od policije, što sam znala da policija ima plave uniforme a vojska ima kamuflažne ili čisto zelene, i to je sve. Ja... Ako sam to navela u svojoj izjavi da je kamuflažna ili neka druga, to je tačno. Ja sad ne mogu više, nakon toliko godina da stvorim sliku ko me je zaustavio na kom punktu. Ono što sam rekla u svojoj izjavi je tačno, jer je zasnovano na mojim zabilješkama.

SUDIJA ORIE: Da. I vi ste takođe rekli u vašem svedočenju, ako sam vas dobro shvatio, da biste bili iznenadjeni da su uniforme koje ste vi opisali ili koje ste primetili kao vojne uniforme pripadale vojnoj policiji, jer bi onda broj vojnih policajaca bio izuzetno veliki, ako sam vas dobro shvatio?

SVEDOKINJA P-136: Da. Dobro ste me shvatili, jer ja koliko se razumijem u te stvari, bar po strukturi UN-a, znam da broj vojnih policajaca ne može da se poredi sa brojem vojnika.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Kehoe, da li ima potrebe da postavite neko pitanje na koje svedokinja već nije odgovorila?

ADVOKAT KEHOE: Samo jedno pojašnjenje.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITAJE: A plave uniforme su uniforme civilne policije?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE: To je sve, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Vi ste na početku tražili i ja sam vam obećao, svedokinjo P-136, da će vam dati priliku da nam iznesete detalje o temi s kojom ja nisam upoznat, ali vi mislite da bi bilo dobro za nas da znamo te detalje. Imate sada priliku. I molim vas, počnite tako što ćete da nam kažete šta je to o čemu želite da nam date još detalja, tako da mi to možemo da pronađemo u vašoj izjavi - to o čemu želite da nam date još detalja.

SVEDOKINJA P-136: Želim... Prije svega, tijelo žene koje je nađeno u selu Ivanići ili Sovilju. Mene juče niko ništa nije pitao u vezi sa tim. A u mom svjedočenju je malo detaljniji opis nego opis u UN izvještaju.

SUDIJA ORIE: Da. Vi kažete da možemo da nađemo dodatne detalje o tome u vašoj izjavi u poređenju sa izveštajem Ujedinjenih nacija koji daje manje detalja. Hvala vam što ste nam skrenuli pažnju na to. Da li to već možemo da nađemo na papiru?

SVEDOKINJA P-136: Da. To se nalazi o povredama, kako je gospođa ubijena.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Waespi, ako biste mogli da mi pomognete, jer ja pokušavam sada to da shvatim. Dajte nam samo sekund da to nađemo. Svako ko može da mi pomogne, pozivam ga da to uradi.

TUŽILAC WAESPI: Prva referenca koju sam našao je u 24. paragrafu druge izjave iz 2007. godine, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P3.

SUDIJA ORIE: Da. Ali to se obično odnosi i na prethodnu izjavu. Da li možemo da nađemo bilo šta o tome u prvoj izjavi gospodine...

TUŽILAC WAESPI: Pošto su Ivanići blizu Gračaca možda bi to moglo da bude na stranici broj 9 u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P2, kada je svedokinja 19. avgusta sa Alunom Robertsom i drugim osobljem otisla u područje Gračaca, gde je pronašla ženu staru 70 godina. A u ovoj drugoj izjavi ona nju opisuje kao ženu staru 60 godina. To je ono što sam našao najbliže o ovom incidentu u Ivaniću.

SUDIJA ORIE: Da. Dozvolite mi... Svedokinjo, našli smo jednu referencu o događaju u Ivaniću gde vi upravo kažete da je izveštaj tačan. A sada gospodin Waespi sugeriše da je to ono što ste vi videli 19. avgusta u Sovilju. Da li je to isti događaj?

SVEDOKINJA P-136:... mislim, na šta konkretno mislim. Juče se ovdje razgovaralo da je starica, da li ima 60 ili 70 godina, to je totalno irelevantno, bila je starija žena, kraj potoka ležala je na stomaku. I juče je ovdje kružio neki papir – mene niko ništa nije pitao – da je ona imala povredu noge i ja sam, moram da priznam to na neki način doživjela kao ismijavanje – kako to da je umrla od povrede noge. Ona je imala i ranu u potiljku, u glavi. To sam htjela da skrenem pažnju.

SUDIJA ORIE: Da. I sada govorite o starijoj ženi, staroj oko 70 godina, čije je telo bilo u stanju raspadanja. Ubijena je metkom u potiljak. Našli ste je nedaleko od potoka. Da li o tome govorite?

SVEDOKINJA P-136: Da.

SUDIJA ORIE: Vi kažete da...

SVEDOKINJA P-136: O tome govorim.

SUDIJA ORIE: Dakle, vi kažete ako postoji bilo kakav drugi izveštaj u kom se kaže da je ona ranjena u nogu da biste želeti da naglasite da ste vi našli ovu osobu, ako je reč o istoj osobi, sa ranom od metka u potiljku?

SVEDOKINJA P-136: Izvještaj koji je juče ovdje pokazan je spominjao samo ranu na nozi. Činjenica je da je ona imala i ranu na nozi i ranu na glavi, što je, pretpostavljam, bilo fatalno za nju.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi, ja se ne sećam tačno da li je to bio neki od dokaznih predmeta sa oznakom "P". Pretpostavljam da je to pokazano. Da li možete...

TUŽILAC WAESPI: Da, gospodine predsedavajući. Mislim da je to dokaz na kom je redigovano selo Ivanići, tako da je bilo... ili nečitko. Da. To je broj 7092 po *Pravilu 65ter*.

SUDIJA ORIE: Ako biste imali "P" broj, to bi nam svakako pomoglo, jer mi nemamo pristup vašim brojevima. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P10, kako mi kaže gospođa sekretarka. Ja imam probleme ovde.

TUŽILAC WAESPI: Da, gospodine predsedavajući. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P10, to je dokaz koji može javno da se pokazuje.

SUDIJA ORIE: Da. Vidim iz tog izveštaja da je takođe reč o starijoj gospođi. Ovde piše: "60 godina stara. Leš se raspadao, nalazio se pored malog potoka u tom selu" i pominje se ime sela. Na prvi pogled čini se da je reč o istom incidentu, mada možda za to treba i dodatna verifikacija. I svedokinja nam skreće pažnju na činjenicu da ono što je ona primetila nije bila samo rana na nozi, već takođe i na glavi. Takođe ste nam rekli da se leš raspadao. Da li je raspadanje bilo na tom nivou da više niste mogli da vidite kakve su bile njene rane?

SVEDOKINJA P-136: Ne. Nije bilo u toj fazi raspadanja. Ja čak ne bih ni rekla da je bila... jeste se osjećao taj neprijatan miris, ali čak ne bih rekla da je bila u toj nekoj velikoj fazi raspadanja. Ali mislim da je ovdje bilo dovoljno svjedoka, pa možete... želim da provjerite. Ona je imala ranu u glavi, pored rane na nozi. I ja čak mislim i nadam se da je tijelo fotografisano.

SUDIJA ORIE: Da li postoji još neka stvar na koju želite da nam skrenete pažnju?

SVEDOKINJA P-136: Da. Još jedan dokument koji je gospodin Kehoe juče izneo, koji se odnosi na to kako su zapošljavani UN prevodioci. Ja moram da kažem, mislim da je član 18, još jednom moram da kažem, ja sam bila u bliskim, prijateljskim odnosima sa svojih par koleginica, da nikad nisam čula da je neko zaposlen putem srpskih lokalnih vlasti. I druga stvar, član sledeći na koji vi možda niste ni obratili pažnju, ja sam ga pročitala ovdje, gdje kaže da je dogovoren da ćemo mi da dobijemo plate, naše plate, lokalno osoblje, u lokalnoj valuti. To isto nije tačno. Mi nikada nismo dobijali plate u lokalnoj valuti. Svi smo dobijali plate u dolarima. Što znači da meni taj dokument djeluje kao... da nije vjerodostojan. Ja bih voljela... nadam se da ćete malo bolje da istražite porijeklo tog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Mislim da nije na vama da nam vi dajete savete o tome, jer će možda biti zaključak da dokument nije verodostojan ili da nisu poštovana pravila ili možda postoji drugi razlog zbog koga se taj dokument nije primenjivao ili je

zamenjen možda nekim drugim dokumentom u nekoj drugoj fazi. Ali bar ste nam skrenuli pažnju na činjenicu da vi nikada niste čuli da je iko od vaših kolega bio zaposlen putem te agencije, ako sam vas dobro razumeo, i da ste bili plaćeni u američkim dolarima a ne u lokalnoj valuti. To su činjenične informacije. Gospodine Kehoe, ja sada gledam na sat. Pitao sam se da li možemo da završimo sa svedokinjom pre druge pauze koja je već trebalo da počne bar pre deset minuta. Koliko vam još treba vremena?

ADVOKAT KEHOE: Samo kratko, časni Sude, imam samo par pitanja koja se tiču...

prevodioci: Molimo mikrofon.

SUDIJA ORIE: Ako ima još nekih pitanja u vezi sa novim elementima koje ova svedokinja iznosi, nastavićemo nakon pauze.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Svedokinjo P-136, nadao sam se da ćemo uspeti da završimo pre pauze. Ali izgleda da će to biti odmah nakon pauze. Sada ćemo da napravimo pauzu i nastavićemo u 12.10 časova. Koliko vam treba vremena, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Deset minuta ili manje.

SUDIJA ORIE: Neko drugi od zastupnika?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Prepostavljam da ste mislili da ćemo nastaviti u 13.10 časova, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Da. Ne možemo da nastavimo u vreme koje je već prošlo. Hvala na korekciji. Nastavljamo sa radom u 13.10 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, izvolite.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude. Gospodo sekretarko, ako možemo da vratimo dokazni predmet Tužilaštva broj 10 na ekran. Izvinjavam se, časni Sude. Mislim da je dokazni predmet Tužilaštva broj P10...

SUDIJA ORIE: Da li ima nekih problema sa dokaznim predmetom Tužilaštva broj 10?

ADVOKAT KEHOE: Nema problema. U redu je.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospođo, postavio sam ponovo na ekran dokazni predmet Tužilaštva broj P10 i to je dokument u vezi s kojim ste vi pokrenuli to pitanje. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, ako se sećate, vi se sećate, da je sa vama obavljen razgovor pre manje od godinu dana u kancelariji Tužilaštva u vezi sa vašom izjavom koja se vodi kao dokazni predmet Tužilaštva broj P3, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I tokom tog razgovora pokazali su vam niz UN izveštaja. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi ste imali priliku da pregledate te izveštaje, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ovo je jedan od izveštaja koji vam je dat da ga pročitate, zar ne?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako mogu da skrenem pažnju na vašu izjavu od 11. juna 2007. godine, paragraf broj 24. To je izjava koja je obeležena kao dokazni predmet Tužilaštva broj P3. Vi u tom paragrafu kažete u odnosu na izveštaj UN CIVPOL koji nosi broj – i navodi se broj koji se poklapa sa ERN brojem, časni Sude – u odnosu na pronalaženje tela žene u selu Ivanići: "Potvrđujem da ovaj izveštaj tačno odražava ono što sam rekla i što sam videla dok sam radila sa tim timom civilne policije." Da li ste vi to tada rekli u junu 2007. godine?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Tačno je da sam to rekla, ali očigledno mi je promakao ovaj detalj, koji sam navela u izjavu 1996. godine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I imali ste mogućnost... Tužilaštvo vam je pružilo mogućnost da pregledate taj izveštaj i da napravite bilo kakve razrade ili dodatke onako kako vi mislite da je primereno. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Tako je. Ali tog dana meni je predloženo jako mnogo dokumenata i sasvim je moguće da mi je neka stvar, kao što su ove rane, promakla. Ali ja vam tvrdim da je gospođa imala ranu u glavi, kao što sam izjavila 1996. godine, kada mi je bilo još svježe pamćenje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nema ništa u ovom izveštaju UN-a o rani na glavi, je li tako?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Tako je. Ali ja bih voljela da potražite i druge UN pripadnike koji su bili tu i njihove izvještaje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I nema ništa u vašoj izjavi iz juna meseca 2007. godine o rani na glavi, je li tako?

SVEDOKINJA P-136 – ODGOVOR: Ima u izjavi iz 1996. godine kada mi je bilo mnogo svježije pamćenje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodo, činjenica je da nijedna od tih informacija nije ni u vašoj izjavi iz 1996. godine, je li tako?

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi, izvolite?

TUŽILAC WAESPI: Mislim da je svedokinja dala objašnjenje.

ADVOKAT KEHOE: Ako gospodin Waespi može da nam nađe u izjavi iz 1996. godine o toj rani od metka na glavi žene, biće mi dragو da to pregledam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi, mislim da je pitanje da li se radi o istom događaju ili... da. Molim vas da li možete ponovo da nas vratite na tu stranicu?

TUŽILAC WAESPI: Da. To je 9. stranica, drugi paragraf.

SUDIJA ORIE: Drugi paragraf. Sećam se.

TUŽILAC WAESPI: I tu se jasno kaže u 4. redu tog drugog paragrafa: "Žena je ubijena metkom u potiljak." To je... mislim da su elementi koji povezuju ova dva incidenta potok. Potok se pominje i u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P10 i u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P2. Svedokinja je to objasnila, i na Pretresnom veću je da to proceni.

SUDIJA ORIE: Datum i mesto - da li su isti ili nisu?

ADVOKAT KEHOE: Ako možete da pogledate, časni Sude, i ja ћu da vam citiram, tu se ne kaže ništa o ovom konkretnom selu.

SUDIJA ORIE: Ali mislim da smo se tim bavili pre pauze?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Moraćemo da definišemo ovu epizodu u njenoj izjavi gde svedokinja kaže: "Na to sam se referisala kada sam dala dodatne komentare", jer ona je povezala ovaj deo svoje izjave sa izveštajem koji joj je pokazan.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li je to pouzdano ili nije, to je na nama da dalje razmotrimo. Ali reći svedokinji gde ona kaže da je to isti incident da se tu ništa ne kaže ako je to isti incident, u izjavi se nešto govori o tome?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ako nije isti incident, onda, naravno, u izjavi se ništa ne kaže o tome. I to je stvar koju svedokinja, po mom mišljenju, ne može dalje da razjasni od onoga što je rekla na 9. stranici u drugom paragrafu svoje izjave - šta ona misli o čemu govori UN dokument, jer ona smatra da je to isti incident. Da ne smatra, onda nas ne bi uputila na ono što je rekla 1996. godine i tako dalje, i tako dalje. I ne vidim na koji način svedokinja može da reši tu stvar u ovom trenutku.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da? Vi se slažete?

ADVOKAT KEHOE: Da, moglo bi se reći časni Sude...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Svedokinjo... gospodo svedokinjo, kada vam je data prilika 2007. godine.... i to je poslednje pitanje... kada ste davali ovu izjavu 2007. godine, rekli ste da je ovaj izveštaj, što je dokazni predmet Tužilaštva broj 10 - tačan, zar ne?

TUŽILAC WAESPI: Gospodine predsedavajući?

SUDIJA ORIE: Da, ovo pitanje je postavljeno svedokinji tri puta do sada u različitim formama. I bilo je jasno... mislim...

ADVOKAT KEHOE: Shvatam, časni Sude. I nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: I takođe, gospodine Kehoe, možete da pitate svedokinju da li se u izveštaju kaže da je automobil bio zelen, to je stvar koja može da se pročita. Ako bi svedokinja rekla ne, u izveštaju se kaže da je automobil bio crne boje i ako mi pročitamo da je bio zelene boje, onda nema tome šta da se doda. Naime, šta se nalazi a šta ne nalazi u dokumentu, to može svako da utvrdi ako pročita taj dokument. Nema potrebe da tražite od svedokinje... mislim, kakav god odgovor ona da, ja ću da se oslonim na ono što sam pročitao.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dobro.

ADVOKAT KEHOE: Samo sam želeo da vam skrenem pažnju da je ovaj konkretni izveštaj pokazan svedokinji 2007. godine i da je ona izjavila da je tačan.

SUDIJA ORIE: Da. Da. S tim nema nikakvih problema.

ADVOKAT KEHOE: U redu. Nemam ništa više, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nemate više pitanja. Svedokinjo P-136, ovim je završeno vaše svedočenje pred ovim Sudom. Želim da vam se zahvalim što ste prešli taj dugački put

i došli u Hag da odgovorite na pitanja obe strane i Pretresnog veća. I želim vam srećan put kući.

SVEDOKINJA P-136: Hvala.

SUDIJA ORIE: Pod normalnim okolnostima zamolio bih poslužitelja da vas isprati iz sudnice. Ali postoji jedan problem, naravno. Imamo vaš izmenjen lik kao zaštitnu meru. Dakle, pošto ima još jedno proceduralno pitanje kojim moramo da se pozabavimo za sekundu, a reč je o odluci po zahtevu o privremenom puštanju na slobodu, ako strane kažu da nije problem da svedokinja bude prisutna, pošto je reč o javnoj odluci, onda će ona da ostane, mada to nema nikakve veze sa njom. Ako imate nešto protiv, onda moramo da spustimo zavesu da bi ona mogla da ... Dakle, mi bismo želeli da ostanete neko vreme ovde u sudnici da vas niko ne bi video. Ovo čime ćemo da se bavimo nema nikakve veze sa vama. Možete ići, nema potrebe da budete u sudnici u ovom trenutku. Želim da obavestim, pogotovo vas, gospodine Kay, i vas gospodine Čermak, da je Pretresno veće donelo odluku o zahtevu na privremeno puštanje na slobodu. Zahtev se odbija. Pismena odluka biće zavedena u spis danas posle podne. Ali mislio sam da biste vi to želeli da znate što ranije, pa sam zato odlučio da vas o tome odmah obavestim.

ADVOKAT KAY: Hvala, časni Sude. To utiče na organizaciju našeg rada u naredne tri nedelje. Moram da spomenem jednu stvar u vezi sa ovom tronodeljnom pauzom.

SUDIJA ORIE: Da?

ADVOKAT KAY: Ranije ove nedelje pokrenuto je pitanje u vezi sa obelodanjivanjem dokaznih predmeta Tužilaštva koji će biti predočeni preko jednog konkretног svedoka. Sada je protekla nedelja dana suđenja i imamo izvesno iskustvo u vezi sa popisom dokaznih predmeta po *Pravilu 65ter*, koje je dostavio tužilac. Počeli smo i sa našim istraživanjem u vezi sa dokaznim predmetima povezanim sa svedocima sa njihovog spiska svedoka za prvih šest nedelja suđenja. Upravo nam počinje pauza od tri nedelje. Prvi svedok koji će biti pozvan prve sledeće radne nedelje, ukoliko redosled svedoka ostane onakav o kakovom smo obavešteni, je kratak svedok od male važnosti. Međutim, svedok koji dolazi nakon toga je bitan svedok. Izjava tog svedoka sadrži i nekih 80 dodataka. Opsežan dokument. Možda će od njega tražiti da komentariše i druge dokumente koji se nalaze na popisu dokaznih predmeta Tužilaštva po *Pravilu 65ter*. Možda će dokumenata biti i više. Po mom mišljenju je apsolutni imperativ da dobijemo obaveštenje 14 dana ranije o tome koji će dokazni predmeti biti ponuđeni putem svedoka pre nego što oni budu pozvani, tako da mi na taj način možemo da postignemo nekoliko stvari. Prvo, da svi dokumenti do kojih mi dodešemo tokom našeg istraživanja, mogu biti učitani u sistem elektronske sudnice. I na taj način smo mi onda spremni za unakrsno ispitivanje i Sud neće imati neugodnosti dok mi pokušavamo u kasnoj fazi da pronađemo dokumente koje bi trebalo staviti u sistem elektronske sudnice, kako bi moglo da se obavi unakrsno ispitivanje svedoka. Jer onda mi imamo vrlo kratko vreme da to uradimo. A druga stvar je sledeća: časni Sude, po mom shvatanju, vi ste s pravom zabrinuti u vezi s obaveštenjem koje je Odbrana dala u vezi sa prigovorima o dokazima Tužilaštva. Praksa sa kojom sam ja upoznat jeste takva, da kada ja vidim svog protivnika na početku suđenja, čak iako

svedok dolazi tek za deset nedelja ili za šest meseci i onda ako bi mi dao spisak svih svojih prigovora i rekao: "Obavestite me šta vi mislite o tome" da bih mogao da komentarišem, da vidim sa čim se slažem a sa čim se ne slažem. Juče sam izneo vrlo kratak raspored vezan za način na koji će gospodin Tieger raditi sa prvim svedokom u narednom periodu. To nisam mogao uopšte da uradim za sledećeg svedoka, jer ne znam šta će sve on da iznese. Treba dobro pogledati i videti koji od njegovih dokumenata spadaju u raspored po *Pravilu 65 ter*. Časni Sud će očigledno primetiti činjenicu da se takav raspored ne pravi deo po deo. Jer na tom popisu dokumenti su sasvim nasumično raspoređeni i dakle, veoma teško ih je identifikovati. Moramo da prođemo kroz skoro 5.000 dokumenata, da ih povežemo sa ERN oznakama i onda pokušamo da utvrđimo koji su dokumenti vezani za kog konkretnog svedoka.

SUDIJA ORIE: Da. Shvatam.

ADVOKAT KAY: Da bi se postigao ekonomičan rad časnog Suda, a mi smo zainteresovani da se to postigne, i mi se ne protivimo slanju popisa, ako sam dobro shvatio ono što nam je rečeno, Tužilaštvo smatra da je dovoljno da se samo dva dana pre dolaska svedoka pošalje obaveštenje o tome koji će se dokazni predmeti sa nekim svedokom koristiti. Mi u stvari, nećemo biti u stanju da ispunimo vaša očekivanja i nećemo biti dovoljno spremni ni za naše dokumente koji su nam potrebni za unakrsno ispitivanje. Ima svedoka koji su zakazani samo za jedan ili dva sata, budući da idu po *Pravilu 65ter*, tako da može da se dogodi da istog dana budu pozvani svedoci koje prvo poziva prva Odbrana, pa druga ili treća u našem unakrsnom ispitivanju.

SUDIJA ORIE: U redu. Prepostavljam da želite da se referišete na *Pravilo 92ter*, radije nego na *Pravilo 65ter*, jer ste rekli da su ti svedoci po *Pravilu 65ter*, ali...

ADVOKAT KAY: Da.

SUDIJA ORIE: Dva dana ili 14 dana, razlika je u 12 dana. Gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Ima dosta različitih stvari koje su sada proizašle, časni Sude. Dozvolite mi da ne idem po redosledu, ali dozvolite mi da odgovorim na njih. Kao prvo, 48 časova spomenuto je u kontekstu razgovora u vezi sa utvrđivanjem i postizanjem sporazuma o tome koje bi vreme bilo prikladno. 48 časova nije brojka koja dolazi...

SUDIJA ORIE: To je bila prva ponuda, to hoćete da nam kažete?

TUŽILAC TIEGER: Ne. U stvari, to je bila...

SUDIJA ORIE: Ili poslednja ponuda?

TUŽILAC TIEGER: To je zasnovano, u stvari, na mom istraživanju kakvi su rokovi bili određeni u bar tri predmeta, odnosno u predmetima koji se upravo odvijaju pred ovom institucijom. Ja sam rekao da je to, očigledno, praksa u drugim predmetima. Ja nisam predložio da to nužno mora da bude stav Tužilaštva u ovom predmetu, jer smo bili u sred razgovora o tome.

SUDIJA ORIE: U redu. Kao prvo, naravno, Pretresno već bi želelo da se strane usaglase oko toga. Ali dozvolite mi da dodam jednu svoju opservaciju. Ako govorimo o svedocima po *Pravilu 92ter*, onda, naravno, kao što smo već ovde iskusili da čuvani sistem pripremnih razgovora ponekad dovodi do iznenađenja, i moglo bi se smatrati da ono što je očigledno iz same izjave po *Pravilu 92ter*, onakve kakva ona jeste, da bi Tužilaštvo već moglo da napravi listu dokaza koja bi mogla da pokrije, pa, da kažem, ako ne 100 posto, onda bar 95 posto dokaza koje nameravaju da koriste sa svedokom, i to može da se uradi dosta unapred, a onda bi nam možda bila potrebna neka vrsta ventila visokog pritiska za informacije koje iskršnu u poslednjem trenutku. I onda možda za poslednjih tri ili pet posto koje dođu kao iznenađenje, možemo da razmotrimo koje bi to probleme moglo da prouzrokuje Odbrani, odnosno to da oni moraju da istraže te dokaze i da pripreme unakrsno ispitivanje u poslednjem trenutku. I onda, naravno, to takođe zavisi ako se radi o jednom ili dva dokumenta koji daju slične informacije koje se već nalaze u drugim dokumentima, to je situacija sasvim različita od situacije u kojoj poslednja tri dokumenta iz niza od 80 ili 100 dokumenata, su suprotni svim informacijama, i koji bi, naravno, možda zahtevali dalje odlaganje ispitivanja svedoka. Prema tome, ja sada to radije gledam na praktičan način. I kada je reč o dva dana, moj prvi utisak je da to baš ne bi bilo razumno, ukoliko već postoji izjava po *Pravilu 92ter* u kojoj se već spominje 80 dokaza, jer ja onda prepostavljam da ćete od tih 80 koristiti 50 ili 60 dokaza. I možda imate još par dokumenata na umu koje takođe želite da koristite. To sve može da se pripremi. Onda bi Odbrana mogla da počne sa pripremama za unakrsno ispitivanje na osnovu tih informacija. A onda niko ne može da isključi mogućnost da će na kraju, u pet do dvanaest, možda doći do dva, tri ili četiri druga dokumenta koja biste imali na umu. Prema tome, možda bi strane to mogle da imaju na umu i možda biste sad još mogli međusobno da razgovarate i da vidite da li možete da postignete neko rešenje. Isto tako potrebno je da se skoncertišete na ono što već imate na raspolaganju dve nedelje unapred, kao i na ono što nemate na raspolaganju i na ono što bi moglo da iskršne kao iznenađenje. Dakle, da kažemo, sve što se nalazi u izjavi po *Pravilu 92ter*, to može da se reši najmanje dve nedelje unapred i onda ako ima iznenađenja, mi ćemo o tome odmah da vas obavestimo i onda ćemo da razgovaramo kakav bi učinak mogao da bude ukoliko se jedan, dva, tri, ili možda pet dokumenata najavi kasno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, ako mogu?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Kada je reč o ovom konkretnom svedoku, mi smo popis dobili unapred i to nam je od velike pomoći. Gospodin Kehoe i ja seli smo sa gospodinom Waespijem i prošli smo kroz dokumente da vidimo koje bismo mi prigovore mogli da iznesemo. Uspeli smo da se složimo sa mnogim dokumentima. A naravno, bilo je prigovora u vezi sa nekim dokumentima a to je bilo... i to smo mogli da uradimo samo zato, jer smo te informacije dobili dovoljno unapred i dogodilo se da je to bio prvi svedok. Znam da svi mi ovde moramo još dosta toga da naučimo u vezi sa postupkom. Ali isto tako znam da smo svi mi ovde u Odbrani prilično odlučni u činjenici da nam je potrebno minimum dve nedelje, s obzirom na opsežnost dokumentacije, i neophodno je da nam se omogući da prođemo kroz sve dokumente,

da se sastanemo kao grupa sa optuženima i da sa njima prođemo kroz dokumente, i da se onda ponovo sastanemo sa kancelarijom Tužilaštva da bismo videli sa čim se slažemo a sa čim ne. Prema tome, ja sada govorim u ime našeg tima, a razgovarao sam i sa drugim zastupnicima, i smatramo da su dve nedelje nešto što je zaista potrebno i oko čega se slažemo, bar kad je u pitanju Odbrana. Ne želim da sada ovde licitiramo, da idemo nazad, napred, da oni kažu dva dana, a mi kažemo pet dana ili ne znam šta bi mogao da bude slučaj. Ali mislim da su zaista dve nedelje nešto pri čemu mi prilično čvrsto ostajemo, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Osim ako mi ne date jasnu poruku da Pretresno veće mora o tome da doneše odluku, Pretresno veće apeluje na strane da nastave sa svojim razgovorima i da vide ako mogu, ako ne zauvek, ili čak ako ne mogu u svim mogućim situacijama, ali barem u praktičnom smislu da razreše svoja pitanja. Uzgred budi rečeno, ja znam da primanje takvog popisa nije samo relevantno za prigovore na sama dokumenta, već i da znate koji je sadržaj dokumenata, kako biste mogli da se pripremite za unakrsno ispitivanje, iako čak nemate prigovor na same dokumente. Izvolite, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Shvatam, časni Sude. Još samo jedna mala stvar u vezi onoga što je rekao gospodin Kay. Mi ćemo stupiti s njim u kontakt u vezi sa svim mehaničkim ili logističkim problemima koje on možda ima. Želim da napomenem da po mom shvatanju dokumentacija koja ide uz dokaze po *Pravilu 92ter* nije tako velika kao što je on rekao. Mislim da se zapravo radi o polovini broja koji je spomenut, manje od 50 dokumenata, ali u svakom slučaju, mi ćemo s njim stupiti u kontakt. Sada imamo raspust, tako da su nam i šanse veće da, ukoliko je to moguće, prevaziđemo bilo koji problem koji...

SUDIJA ORIE: Gospodine Tieger, Pretresno veće računa da obe strane u postupku mogu da broje i dalje od deset, bez obzira koliki će biti broj dokumenata. Da li ima još nešto? Svedokinjo P-136, zahvaljujem vam se na vašem strpljenju. Prekidamo sa radom do ponedeljka 7. aprila. Da li će to biti u istoj ovoj sudnici gospođo sekretarko? Strane moraju da provere raspored suđenja da vide da li ćemo da nastavimo u ovoj sudnici ili u nekoj drugoj, ali to će biti... ja takođe moram da proverim da li će biti pre podne ili posle podne. Ali biće svakako 7. aprila.

Sednica je završena u 13.39h
Nastavlja se u ponedeljak, 7. aprila 2008. godine.

